

Íslenski lífeyrissjóðurinn

Ársreikningur

2019

Íslenski lífeyrissjóðurinn
Austurstræti 11
101 Reykjavík
kt. 430990-2179

Efnisyfirlit

Áritun óháðs endurskoðanda	2 - 3
Skýrsla stjórnar	4 -8
Yfirlit um breytingu á hreinni eign	9
Efnahagsreikningur	10
Yfirlit um sjóðstreymi	11
Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu	12
Skýringar	13-42
Sérgreind yfirlit deilda	43-46

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og sjóðsfélaga Íslenska lífeyrissjóðsins

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Íslenska lífeyrissjóðsins fyrir árið 2019. Ársreikningurinn hefur að geyma skýrslu stjórnar, yfirlit um breytingar á hreinni eign til greiðslu lífeyris, efnahagsreikning, yfirlit um sjóðstreymi, yfirlit um tryggingafræðilega stöðu, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu lífeyrissjóðsins á árinu 2019, efnahag hans 31. desember 2019, breytingu á handbæru fé á árinu 2019 og tryggingafræðilegri stöðu 31. desember 2019, í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða.

Ábending vegna atburða eftir lok reikningsskiladags

Án þess að setja fyrirvara við álit okkar viljum við vísa á umfjöllun í skýrslu stjórnar um atburði eftir lok reikningsskiladags en þar fjalla stjórnendur um áhrif COVID-19 faraldursins á stöðu sjóðsins.

Grundvöllur fyrir áliti

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt þeim stöðlum er nánar lýst í kaflanum *Ábyrgð endurskoðanda* hér fyrir neðan. Við erum óháð Íslenska lífeyrissjóðnum í samræmi við settar síðareglur fyrir endurskoðendur á Íslandi og höfum við uppfyllt ákvæði þeirra. Við teljum að við höfum aflað nægilegra og viðeigandi endurskoðunargagna til að byggja álit okkar á.

Aðrar upplýsingar

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu stjórnar sem fylgir ársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða og koma ekki fram í skýringum.

Ábyrgð stjórnar og framkvæmdastjóra á ársreikningum

Stjórn og framkvæmdarstjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða. Stjórn og framkvæmdarstjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er varðandi gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins eru stjórn og framkvæmdarstjóri ábyrg fyrir mati á rekstrarhæfi sjóðsins. Ef vafi leikur á rekstrarhæfi skal gerð grein fyrir því í ársreikningum með viðeigandi skýringum og greint frá því hvers vegna ákveðið var að beita forsendunni um rekstrarhæfi við gerð og framsetningu ársreikningsins, nema stjórn og framkvæmdarstjóri hafi ákveðið að leysa sjóðinn upp eða hætta starfsemi, eða hafa enga aðra raunhæfa möguleika en að gera það.

Stjórn og endurskoðunarnefnd skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit okkar. Nægjanleg vissa er þó ekki trygging þess að endurskoðun framkvæmd í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda ársreikningsins, einar og sér eða samanlagðar.

Endurskoðun okkar í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla byggir á faglegri dómgreind og beitum við gagnrýnni hugsun við endurskoðunina. Við framkvæmum einnig eftifarandi:

Áritun óháðs endurskoðanda

- Greinum og metum hættuna á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, skipuleggjum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeim hættum og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, skjalafals, misvisandi framsetningu ársreiknings, að einhverju sé viljandi sleppt eða að farið sé framhjá innri eftirlitsaðgerðum.
- Öflum skilnings á innra eftirliti, sem snertir endurskoðunina, í þeim tilgangi að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki í þeim tilgangi að veita álit á virkni innra eftirlits sjóðsins.
- Metum hvort reikningsskilaaðferðir og reikningshaldslegt mat stjórnenda og tengdar skýringar séu viðeigandi.
- Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um rekstrarhæfi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum vafa um rekstrarhæfi. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreikningsins í áritun okkar. Ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi þurfum við að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni valdið óvissu um rekstrarhæfi sjóðsins.
- Metum í heild sinni hvort ársreikningurinn gefi glöggja mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum, metum framsetningu, uppbyggingu, innihald og þar með talið skýringar með tilliti til glöggrar myndar.

Við upplýsum stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem komu upp í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti, ef við á.

Við höfum einnig lýst því yfir við stjórn og endurskoðunarnefnd að við höfum uppfyllt skyldur siðareglina um óhæði og höfum miðlað til þeirra upplýsingum um tengsl eða önnur atriði sem gætu mögulega haft áhrif á óhæði okkar og þar sem viðeigandi er, hvaða varnir við höfum til að tryggja óhæði okkar.

Reykjavík, 26 . mars 2020

Baker Tilly

Kristinn Kristjánsson
endurskoðandi

Skýrsla stjórnar

Um Íslenska lífeyrissjóðinn

Íslenski lífeyrissjóðurinn var stofnaður í júní 1990. Tilgangur sjóðsins, samkvæmt 2. gr. samþykkta hans er að ávaxta iðgjöld sjóðfélaga og tryggja þeim og erfingum þeirra lífeyri. Á sjóðfélagafundi 30. júní 1998 var samþykkt að breyta Íslenska lífeyrissjóðnum í alhliða lífeyrissjóð samkvæmt ákvæðum laga nr. 129/1997, um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Fjármálaráðuneytið veitti sjóðnum leyfi til starfrækslu lífeyrissjóðs 20. október 1999.

Starfsemi sjóðsins felst í því að taka við iðgjöldum sjóðfélaga og ávaxta þau í samræmi við lög um lífeyrissjóði, samþykktir og fjárfestingastefnu sjóðsins. Á árinu 2019 voru haldnir 12 formlegir fundir hjá stjórn sjóðsins auk ársfundar sem haldinn var 3. maí. Enginn starfsmaður er hjá Íslenska lífeyrissjóðnum, en samkvæmt rekstrarsamningi milli sjóðsins og Landsbankans hf. sér bankinn um rekstur sjóðsins.

Hrein eign til greiðslu lífeyris

Hrein eign til greiðslu lífeyris var 99.150 m.kr., í lok árs 2019 og hafði vaxið um 18.749 m.kr. sem er um 23,3% vöxtur á árinu.

Fjöldi sjóðfélaga, iðgjöld og lífeyrisgreiðslur

Í lok árs 2019 voru sjóðfélagar, þ.e. þeir sem eiga réttindi í sjóðnum 39.264, samanborið við 37.265 í lok árs 2018. Virkir sjóðfélagar í árslok 2019, þ.e. einstaklingar sem að jafnaði greiða iðgjöld til sjóðsins á mánuði, voru 17.144 samanborið við 15.524 á árinu 2018 sem samsvarar 10% fjölgun á milli ára. Fjöldi virkra lífeyrisþega var 608 talsins ár árinu 2019 samanborið við 531 á árinu 2018. Þá námu iðgjöld sjóðfélaga 10,7 ma.kr. samanborið við 8,9 ma.kr. á árinu 2018 sem er 19,7% hækkan á milli ára. Lífeyrisgreiðslur námu 976,9 m.kr. á árinu 2019 samanborið við 894,6 m.kr. árið 2018. Á árinu 2019 greiddu 2.536 sjóðfélagar viðbótarlífeyrissparnað inn á lán en á árinu 2018 voru þeir samtals 2.279. Samtals greiddu þessir sjóðfélagar 1.666 m.kr. inn á lán samanborið við 1.399 m.kr. árið áður.

Fjárfestingatekjur og rekstrarkostnaður

Samkvæmt rekstrarsamningi við Landsbankann greiðir sjóðurinn umsýslubóknun til bankans sem nemur 0,28% af meðalstöðu hreinnar eignar yfir árið. Því til viðbótar reiknast árangurstengd þóknun ef ávöxtun eigna sjóðsins fer umfram þær viðmiðunarvisítölur sem fjárfestingastefna sjóðsins tekur mið af enda sé ávöxtun sjóðsins jákvæð. Engin árangursþóknun var greidd vegna ársins 2019. Umsýslubóknun skiptist á milli fjárfestingagjalda og rekstrarkostnaðar sjóðsins.

Fjárfestingatekjur að frádregnum fjárfestingagjöldum voru 10.907 m.kr. árið 2019 samanborið við 3.241 m.kr. árið áður. Rekstrarkostnaður var 203,3 m.kr. á árinu 2019 eða 0,21% af hreinni eign í árslok, samanborið við 0,22% árið áður.

Tryggingafræðileg staða

Tryggingafræðileg úttekt sjóðsins var unnin af Bjarna Guðmundssyni tryggingastærðfræðingi. Samkvæmt útreikningum hans eru heildareignir samtryggingadeildar 1,9% lægri en heildarskuldbindingar deildarinnar. Áfallin staða er jákvæð um 907 m.kr. eða 4,8% af áfallinni skuldbindingu. Framtíðarskuldbinding er um 1,9 ma.kr. umfram eignir eða sem nemur 6%. Samkvæmt tryggingafræðilegri úttekt fyrir árið 2018 var heildarskuldbinding sjóðsins neikvæð um 1,9%. Samkvæmt 39. gr. laga nr. 129/1997, um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða má munur á milli eignarliða og lífeyrisskuldbindinga ekki vera meiri en 10%. Sama gildir ef munur á milli eignarliða og lífeyrisskuldbindinga hefur haldist meiri en 5% samfellt í fimm ár.

Skýrsla stjórnar

Ávöxtun sjóðsins og fjárfestingaumhverfi

Nafnávöxtun deilda Íslenska lífeyrissjóðsins árið 2019 var á bilinu 7,5 – 15,1% en verðbólga á tímabilinu nam 2,67%.

Nafnávöxtun ávöxtunarleiða sjóðsins

Nafnávöxtun	2019	2018	2017
Lif I	15,1%	3,6%	6,3%
Lif II	13,3%	3,8%	6,4%
Lif III	11,2%	4,4%	6,6%
Lif IV	7,5%	5,1%	6,2%
Samtrygging	13,1%	4,3%	6,6%

Verð flestra félaga á íslenska hlutabréfamarkaðnum hækkaði á árinu 2019 en úrvalsvítsala innlendra hlutabréfa (OMXI10 Index) hækkaði um 31,4%. Erlendir hlutabréfamarkaðir áttu einnig flestir gott ár og hækkaði heimsvítsala hlutabréfa (MSCI World Index) um 25,8%. Gengi ISK lækkaði um 4,1% gagnvart USD og 1,9% gagnvart EUR og nam hækkun vísitölunnar 30,9% í krónum talið.

Árið 2019 var gott ár á skuldabréfamarkaði. Meginvextir Seðlabanka Íslands voru 4,5% í ársbyrjun og héldust óbreyttir fram í maí þegar Peningastefnunefnd Seðlabankans lækkaði vexti um 0,50 prósentustig, á þeim forsendum að hagvaxtarhorfur höfðu breyst verulega frá fyrrí spá bankans. Hagvaxtarhorfur fóru úr því að vera 1,8% fyrir árið og í 0,4%. Vaxtalækkunarfeli hélt áfram og voru meginvextir Seðlabankans komnir í 3% í árslok. Krafa ríkisskuldabréfa lækkaði því á árinu. Ávöxtun var jákvæð bæði á verðtryggðum og óverðtryggðum ríkisskuldabréfum. Til dæmis hækkaði heildarvítsala ríkisskuldabréf, NOMXIBB, um 9,5% yfir árið. Óverðtryggða 10 ára vítsalan, OMXI10YNI, hækkaði mest eða um 23,0% og verðtryggða 10 ára vítsalan, OMXI10YI, hækkaði um 8,3%. Einnig var góð ávöxtun á öðrum skuldabréfum en ávöxtun t á skuldabréfávísítölunni Gamma CBI hækkaði um 8,7%.

Stjórnarhættir

Stjórn sjóðsins leggur áherslu á góða stjórnarhætti við daglega stjórnun og rekstur sjóðsins. Stjórn sjóðsins hefur sett sjóðnum starfs- og siðareglur sem mæla fyrir um almennar skyldur stjórnar, starfsmanna sem og annarra aðila sem vinna fyrir hönd sjóðsins. Ber öllum að hafa það að markmiði að stuðla að heiðarleika, réttsýni og sanngirni í viðskiptum og efla traust sjóðfélaga og almennings á sjóðnum.

Starfsemi Íslenska lífeyrissjóðsins byggir á lögum nr. 129/1997, um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, og öðrum lögum, reglugerðum og reglum sem um starfsemi lífeyrissjóða gilda. Þá starfar sjóðurinn á grundvelli samþykkta sjóðsins og reglna sem sjóðurinn hefur sett sér, s.s. starfs- og siðareglina. Stjórnarháttayfirlýsing vegna starfsemi á árinu 2019 fylgir ársreikningnum.

Áhættustýring

Íslenski lífeyrissjóðurinn fer eftir áhættustefnu og áhættustýringarstefnu. Í áhættustýringarstefnunni eru settar fram verklagsreglur um það hvernig mæla skuli helstu áhættuþætti sem snerta rekstur sjóðsins; lífeyristryggingaráhættu, markaðsáhættu, eigna- og skuldbindingajöfnuð, rekstraráhættu, stjórnarhætti, mótaðilaáhættu, lausafjáráhættu, samþjöppunaráhættu, aðra áhættuþætti, álagspróf séreignardeildar og vikmarkaeftirlit. Áhættustýringarstefnan gerir ráð fyrir að fylgst sé með breytingum á áhættu sjóðsins með reglubundnum hætti. Áhættustýring sjóðsins er í höndum Áhættustýringar Landsbankans hf. og sérstaks áhættustjóra sjóðsins.

Skýrsla stjórnar

Ófjárhagslegar upplýsingar

Umhverfisþættir

Íslenski lífeyrissjóðurinn hefur sett sér stefnu um ábyrgar fjárfestingar. Stefnuna má nálgast á heimasíðu sjóðsins. Stefnan tekur mið af reglum og öðrum stefnum sjóðsins, s.s. fjárfestingarstefnu, áhættustefnu, áhættustýringarstefnu, starfs- og siðareglum og stjórnarháttayfirlýsingum. Tilgangur stefnu Íslenska lífeyrissjóðsins um ábyrgar fjárfestingar er að búa til skilvırka og trúverðuga nálgun á álitaefnum er snúa að ábyrgum fjárfestingum en jafnframt leitast við að ná ásættanlegri arðsemi af fjárfestingum sjóðsins. Umhverfis- og samfélagsmál og stjórnarhættir eru allt mikilvægir liðir í mati lífeyrissjóðsins á fjárfestingum. Það er mat lífeyrissjóðsins að fyrirtæki sem taka tillit til þessara þátta í starfsemi sinni njóti ávinnings til lengri tíma litið.

Félagslegir þættir

Íslenski lífeyrissjóðurinn er aðili að Landssamtökum lífeyrissjóða en samtökin gæta hagsmuna lífeyrissjóða og sjóðfélaga þeirra. Á vegum samtakanna er unnið málefnaðarf með þátttöku starfsmanna lífeyrissjóðanna. Landssamtokin eru sameiginlegur málssvari lífeyrissjóða gagnvart stjórvöldum. Íslenski lífeyrissjóðurinn er stofnaðili að Iceland SIF, samtökum um ábyrgar fjárfestingar en markmið samtakanna er að stuðla að fræðslu og umræðu um ábyrgar fjárfestingar.

Starfsmannamál

Landsbankinn hf. er rekstraraðili Íslenska lífeyrissjóðsins. Enginn starfsmaður er hjá sjóðnum en allri starfsemi sjóðsins er útvistað til Landsbankans hf. Landsbankinn hefur skrifað undir Jafnréttissáttmálann (Women's Empowerment Principles – Equality means Business), alþjóðlegt átak UN Women og UN Global Compact. Með undirskriftinni skuldbindur Landsbankinn sig til að vinna að bættum jafnréttismálum innan fyrirtækisins og sýna samfélagslega ábyrgð. Landsbankinn hefur sett sér jafnlaunastefnu sem aðgengileg er á heimasíðu bankans. Landsbankinn er aðili að Jafnréttisvísi Capacent. Jafnréttisvísin er stefnumótun og vitundarvakning á sviði jafnréttis þar sem staða jafnréttismála innan fyrirtækis er metin með ítarlegri greiningavinnu.

Mannréttindamál

Íslenski lífeyrissjóðurinn hefur ekki sett sér sérstaka stefnu í mannréttindamálum. Stefna Íslenska lífeyrissjóðsins varðandi ábyrgar fjárfestingar er sett með hliðsjón af reglum um ábyrgar fjárfestingar, Principles for Responsible Investment, (UN PRI) sem eru alþjóðleg samtök fjárfesta sem vinna saman að því að innleiða tiltekin grundvallarviðmið um ábyrgar fjárfestingar og njóta til þess stuðnings Sameinuðu þjóðanna.

Spillingar- og mútumál

Engin spillingar eða mútumál hafa komið upp hjá Íslenska lífeyrissjóðnum. Íslenski lífeyrissjóðurinn hefur sett sér starfs- og siðareglur sem aðgengilegar eru á heimasíðu sjóðsins. Reglurnar mæla fyrir um almennar skyldur stjórnar, starfsmanna sem og annarra aðila sem vinna fyrir hönd sjóðsins og hafa það að markmiði að stuðla að heiðarleika, réttsýni og sanngirni í viðskiptum og efla traust sjóðsfélaga og almennings á sjóðnum.

Viðskiptalíkan

Starfsemi Íslenska lífeyrissjóðsins lýtur að móttoku, varðveislu og ávöxtun iðgjalda og greiðslu lífeyris. Sjóðurinn skal ekki hafa með höndum aðra starfsemi en þá sem nauðsynleg er til þess að ná þessum tilgangi. Íslenski lífeyrissjóðurinn er séreignasjóður og býður sem slíkur upp á samþættingu lífeyrissréttinda í samtryggingu og séreign.

Önnur mikilvæg atriði

Ársreikningur þessi er gerður í samræmi við lög um ársreikninga nr. 3/2006 og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða nr. 335/2015. Íslenski lífeyrissjóðurinn metur öll verðbréf á markaðsverði.

Skýrsla stjórnar

Atburðir eftir lok reikningsskiladags

Áhrif kórónaveirunnar (COVID-19) á fjármálamarkaði hafa verið mikil og mikið verðfall átt sér stað á öllum hlutabréfamörkuðum það sem af er ári. Þann 20. mars hafði vísitala innlendra hlutabréfa (OMXI Price Index) lækkað um 17,7% frá áramótum og vísitala alþjóðlegra hlutabréfa (MSCI ACWI) lækkað um 29,7% en krónan hefur veikst gagnvart dollar og nemur lækkun vísitolunnar 18,7% í krónum talið. Vísitala innlendra ríkisskuldabréfa (NOMXIBB Index) hafði hækkað um 2,8% en vísitala alþjóðlegra skuldabréfa (LEGATRUU Index) lækkað um 3,3%. Enn er mikil óvissa á mörkuðum og erfitt að segja til um endanleg áhrif kórónuveirunnar á sjóðinn. Rétt er að vekja athygli á næmnigreiningu á bls. 16 í ársreikningnum en þar eru settar upp svíðsmyndir mögulegra áfalla og áhrif metin á hreina eign hverrar ávöxtunarleiðar. Ávöxtun einstakra ávöxtunarleiða sjóðsins frá síðustu áramótum til 20. mars er sem hér segir.

Nafnávöxtun	1. 1 - 20.3 2020
Líf I	-5,00%
Líf II	-3,35%
Líf III	-1,70%
Líf IV	3,62%
Samtrygging	-2,92%

Þann 21. mars 2020 kynnti ríkisstjórn Íslands ýmis úrræði sem nýtast einstaklingum og fyrirtækjum í aðsteðjandi vanda. Meðal aðgerða er að heimila tímabundið úttekt á viðbótarlífeyrissparnaði. Hámarksúttekt hver sjóðfélaga eru 12 milljónir króna í 15 mánuði eða 800 þúsund krónur á mánuði að hámarki. Opið verður fyrir umsóknir fram til 1. janúar 2021. Erfitt er að leggja mat á áhrif þessa úrræðis á íslenska lífeyrissjóðinn.

Áritun stjórnar og framkvæmdastjóra

Stjórn og framkvæmdastjóri Íslenska lífeyrissjóðsins staðfesta hér með ársreikning sjóðsins fyrir árið 2019 með undirritun sinni.

Reykjavík, 26. mars 2020

Stjórn

Atli Atlason

Þórir Óskarsson

Snorri Ómarsson

Una Eyþórsdóttir

Erla Ósk Ásgeirs dóttir

Framkvæmdastjóri
Ólafur Páll Gunnarsson

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2019

	Skýr.	2019	2018
Iðgjöld			
Iðgjöld sjóðfélaga		4.239.667.637	3.696.096.846
Iðgjöld launagreiðenda		5.621.939.079	5.049.220.701
Réttindaflutningur og endurgreiðslur		814.780.994	174.038.554
		<u>10.676.387.709</u>	<u>8.919.356.101</u>
Sérstök aukaframlög	3	41.033.389	35.609.924
		<u>10.717.421.098</u>	<u>8.954.966.025</u>
Lífeyrir			
Heildarfjárhæð lífeyris	4	976.922.761	894.653.711
Sérstök inngreiðsla inn á lán sjóðfélaga		1.665.916.584	1.398.474.039
Framlag í VIRK starfsendurhæfingarsjóð		28.795.413	25.100.058
		<u>2.671.634.758</u>	<u>2.318.227.808</u>
Fjárfestingartekjur			
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	5	6.569.057.282	317.942.276
Hreinar tekjur af skuldabréfum	6	4.242.792.630	2.935.124.782
Vaxtatekjur af bundnum bankainnstæðum		0	462.309
Vaxtatekjur og gengismunur af handbæru fé		184.573.165	62.607.861
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum		7.761.414	6.906.073
Fjárfestingargjöld	7	-97.572.730	-81.943.278
		<u>10.906.611.763</u>	<u>3.241.100.023</u>
Rekstrarkostnaður			
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	8	203.348.926	177.185.607
		<u>203.348.926</u>	<u>177.185.607</u>
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris		18.749.049.177	9.700.652.634
Hrein eign frá fyrra ári		80.401.156.038	70.700.503.404
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok		99.150.205.215	80.401.156.038

Efnahagsreikningur 31. desember 2019

Eignir		2019	2018
Fjárfestingar			
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	9	40.180.646.584	25.907.384.617
Skuldabréf	10	57.001.868.159	49.830.604.058
		<u>97.182.514.743</u>	<u>75.737.988.675</u>

Kröfur			
Kröfur á launagreiðendur	2, 15	176.508.217	212.055.429
Aðrar kröfur	16	2.528	58.872.844
		<u>176.510.745</u>	<u>270.928.273</u>

Handbært fé		<u>1.864.200.714</u>	<u>4.453.867.316</u>
Eignir		<u>99.223.226.203</u>	<u>80.462.784.264</u>

SKULDIR

Viðskiptaskuldir			
Aðrar skuldir	17	73.020.987	61.628.226
Skuldir		<u>73.020.987</u>	<u>61.628.226</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris alls			
		<u>99.150.205.215</u>	<u>80.401.156.038</u>

Hrein eign til greiðslu lífeyris alls			
Líf I		24.985.350.912	19.916.372.916
Líf II		22.954.303.232	18.901.093.635
Líf III		18.458.750.807	14.889.142.800
Líf IV		11.166.712.473	9.399.225.754
Samtrygging		<u>21.585.087.791</u>	<u>17.295.320.933</u>
		<u>99.150.205.215</u>	<u>80.401.156.038</u>

Yfirlit um sjóðstreymi ársins 2019

	2019	2018
Inngreiðslur		
Iðgjöld	10.752.482.946	8.906.273.442
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum	75.249.470	51.816.320
Aðrar inngreiðslur	<u>68.669.416</u>	<u>45.195</u>
	<u>10.896.401.832</u>	<u>8.958.134.957</u>
Útgreiðslur		
Lífeyrir	1.002.815.085	910.624.926
Rekstrarkostnaður	206.026.689	154.415.364
Sérstök inngreiðsla inn á lán	1.665.916.584	1.398.474.039
Aðrar útgreiðslur	<u>105.861.711</u>	<u>228.561.410</u>
	<u>2.980.620.069</u>	<u>2.692.075.739</u>
 Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga	 <u>7.915.781.763</u>	 <u>6.266.059.218</u>
Fjárfestingahreyfingar		
Innborgaðar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	607.010.911	205.565.693
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum	-11.731.906.011	-11.973.866.173
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum	3.356.287.411	14.330.714.890
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa	3.682.386.282	3.205.371.336
Keypt skuldabréf	-15.508.925.344	-20.303.391.964
Seld skuldabréf	<u>8.972.744.815</u>	<u>11.597.509.475</u>
	<u>-10.622.401.936</u>	<u>-2.938.096.743</u>
 Breyting á handbæru fé	 -2.706.620.173	 3.327.962.475
 Gengismunur af handbæru fé	 116.953.572	 -10.394.833
 Handbært fé í upphafi árs	 <u>4.453.867.316</u>	 <u>1.136.299.674</u>
 Handbært fé í lok árs	 1.864.200.714	 4.453.867.316

Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu 31. desember 2019

Tryggingafræðileg staða 2019

Eignir	Skýr.	Áfallin skuldbinding	Framtíðar-skuldbinding	Heildar-skuldbinding
Hrein eign til greiðslu lífeyris		21.585.087.791		21.585.087.791
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		-1.403.215.811		-1.403.215.811
Mismunur á bókfærðu verði og matsvirði skráðra hlutabréfa		-250.475.811		-250.475.811
Núvirði framtíðarfjárfestingarkostnaðar				
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		-239.715.366	-790.221.561	-1.029.936.927
Núvirði framtíðariðgjalda			30.413.022.012	30.413.022.012
Eignir samtals		<u>19.691.680.803</u>	<u>29.622.800.451</u>	<u>49.314.481.254</u>

Skuldbindingar

Ellilifeyrir	15.285.129.669	25.366.013.563	40.651.143.232
Örorkulifeyrir.	2.746.786.542	4.806.128.331	7.552.914.873
Makalilifeyrir	746.077.491	1.062.285.504	1.808.362.995
Barnalilifeyrir	6.275.874	274.883.939	281.159.813
Skuldbindingar samtals	<u>18.784.269.576</u>	<u>31.509.311.337</u>	<u>50.293.580.913</u>
Eignir umfram skuldbindingar	907.411.226	-1.886.510.886	-979.099.660
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok	4,8%	-6,0%	-1,9%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun	1,3%	-3,6%	-1,9%

Tryggingafræðileg staða 2018

Eignir	Skýr.	Áfallin skuldbinding	Framtíðar-skuldbinding	Heildar-skuldbinding
Hrein eign til greiðslu lífeyris		17.195.779.858		17.195.779.858
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		-955.088.645		-955.088.645
Mismunur á bókfærðu verði og matsvirði skráðra hlutabréfa		-19.952.568		-19.952.568
Núvirði framtíðarfjárfestingarkostnaðar				
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		-201.384.889	-729.224.722	-930.609.611
Núvirði framtíðariðgjalda			28.471.538.355	28.471.538.355
Eignir samtals		<u>16.019.353.756</u>	<u>27.742.313.633</u>	<u>43.761.667.389</u>

Skuldbindingar

Ellilifeyrir	12.710.385.637	22.993.182.268	35.703.567.905
Örorkulifeyrir	2.444.184.132	4.481.231.486	6.925.415.618
Makalilifeyrir	647.405.426	1.071.040.343	1.718.445.769
Barnalilifeyrir	9.391.925	236.756.112	246.148.037
Skuldbindingar samtals	<u>15.811.367.120</u>	<u>28.782.210.209</u>	<u>44.593.577.329</u>
Eignir umfram skuldbindingar	207.986.636	-1.039.896.576	-831.909.940
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok	1,3%	-3,6%	-1,9%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun	5,1%	-1,5%	0,9%

Skýringar

1. Starfsemi

Íslenski lífeyrissjóðurinn starfar samkvæmt lögum um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða nr. 129/1997 og hefur til þess fullgilt starfsleyfi. Lífeyrissjóðurinn er aldurstengdur sjóður sem rekur bæði séreignadeild og samtryggingardeild.

Samtrygging

Lífeyrissjóðurinn veitir viðtökum iðgjaldi til greiðslu lífeyris vegna efla til æviloka, örorku eða andlás samkvæmt nánari ákvæðum laganna. Frjáls aðild er að lífeyrissjóðnum og hafa allir þeir sem ekki er skylt að greiða lágmarksjóðgjald til annars lífeyrissjóðs heimild til að greiða í þennan sjóð. Stefnt er að því að fjárfesta 54,0% í innlendum skuldabréfum, 8,0% í skráðum innlendum hlutabréfum, 2,0% í innlendum framtaksfjárfestingum, 6,0% í erlendum skuldabréfum, 28,5% í skráðum erlendum hlutabréfum og 1,5% í erlendum framtaksfjárfestingum.

Séreign

Lífeyrissjóðurinn tekur við viðbótariðgjöldum sjóðfélaga. Sjóðfélögum í lífeyrissjóðnum ásamt öðrum sem þess óska er frjálst að greiða viðbótariðgjöld í séreignadeild. Séreignadeildin býður upp á fjórar ávöxtunarleiðir með mismunandi ávöxtun og áhættu.

Líf I

Líf I hentar þeim sem eiga 20 ár eða meira eftir af söfnunartíma sínum og eru tilbúnir að taka meiri áhættu og ná þannig hærri ávöxtun til lengri tíma. Stefnt er að góðri langtímaávöxtun en sveiflur í ávöxtun geta orðið nokkrar yfir skemmti tímabil. Fjárfestingarstefnan mótað er því að leyfilegt er að nýta fjölbreytt tækifæri sem bjóðast á verðbréfamörkuðum. Stefnt er að því að fjárfesta 45,0% í innlendum skuldabréfum, 10,0% í skráðum innlendum hlutabréfum, 2,5% í innlendum framtaksfjárfestingum, 5,0% í erlendum skuldabréfum, 35,5% í skráðum erlendum hlutabréfum og 2,0% í erlendum framtaksfjárfestingum.

Líf II

Líf II hentar þeim sem eiga meira en 5 ár eftir af söfnunartíma sínum og þeim sem kjósa að taka hóflega áhættu með lífeyrissparnaðinn sinn. Stefnt er að því að fjárfesta 54,0% í innlendum skuldabréfum, 8,0% í skráðum innlendum hlutabréfum, 2,0% í innlendum framtaksfjárfestingum, 6,0% í erlendum skuldabréfum, 28,5% í skráðum erlendum hlutabréfum og 1,5% í erlendum framtaksfjárfestingum.

Líf III

Líf III hentar þeim sem eiga skamman tíma eftir af söfnunartíma sínum og þeim sem vilja stöðuga ávöxtun sem sveiflast litið. Stefnt er að því að fjárfesta 63,0% í innlendum skuldabréfum, 6,0% í skráðum innlendum hlutabréfum, 1,5% í innlendum framtaksfjárfestingum, 7,0% í erlendum skuldabréfum, 21,5% í skráðum erlendum hlutabréfum og 1,0% í erlendum framtaksfjárfestingum.

Líf IV

Líf IV hentar þeim sem eru að nálgast töku lífeyris eða eru nú þegar farnir að taka út lífeyri. Stefnt er að því að fjárfesta 100% af eignum ávöxtunarleiðarinnar í skuldabréfum með ábyrgð ríkis.

Tilgreind séreign

Lífeyrissjóðurinn tekur á móti tilgreindri séreign. Tilgreind séreign myndast af iðgjaldi sjóðfélaga sem greiðir skylduiðgjald til annars lífeyrissjóðs en íslenska lífeyrissjóðsins. Tilgreind séreign er að fullu séreign sjóðfélagans. Við andlát sjóðfélaga fellur tilgreinda séreignin til erfingja hans og skiptist milli þeirra eftir reglum erfðalaga. Tilgreind séreign er laus til útborgunar frá 67 ára aldrí. Þó er heimilt að hefja útborgun með jöfnum greiðslum frá 62 til 67 ára aldurs. Hafi lífeyrissjóður sem samtryggingarhluti iðgjalds er greiddur til aðrar reglur fer um útborgun tilgreindrar séreignar samkvæmt þeim.

Lífeyrissréttindi

Með iðgjaldagreiðslum til öflunar lífeyrissréttinda í samtryggingu ávinnur sjóðfélagi sér og maka sínum og börnum eftir því sem við á rétt til ellilífeyris, örorkulífeyris og maka- og barnalífeyris. Réttur til töku ellilífeyris hefst þegar sjóðfélagi er orðinn 70 ára. Sjóðfélagi á rétt á örorkulífeyri ef hann verður fyrir orkutapi sem metið er 50% eða meira og leitt hefur til tekjuskerðingar. Andist sjóðfélagi, eiga eftirlifandi maki og börn rétt á lífeyri úr sjóðnum. Í samþykktum sjóðsins er kveðið nánar á um ávinnslu réttinda en hún er aldurstengd. Lífeyrissjóðurinn ábyrgist lífeyrisskuldbindingar sínar í samtryggingu með eignum sínum. Árlega er gerð tryggingafræðileg úttekt á stöðu sjóðsins og getur hún haft áhrif á lífeyrissréttindi því sjóðnum er skylt að auka eða skerða lífeyrissréttindi sjóðfélaga fari munur milli eigna og lífeyrisskuldbindinga sjóðsins fram yfir tiltekin mörk.

Lífeyrissréttindi í séreignadeild miðast við innborguð iðgjöld rétthafa ásamt þeirri hreinu ávöxtun sem fengist hefur á iðgjöldin. Heimilt er að hefja töku séreignarsparnaðar þegar rétthafi er orðinn 60 ára, en þó ekki fyrr en tveimur árum eftir fyrstu greiðslu iðgjalds til öflunar lífeyrissréttinda í séreign.

Útgreiðsluleiðir

Lífeyrissjóðurinn hefur, frá því að hann fékk starfsleyfi, boðið fjóra kosti (leið I-IV) við öflun lágmarksstrýggingaverndar og hafa sjóðfélagar getað valið milli þessara kosta við inngöngu í sjóðinn. Ef sjóðfélagi velur sér ekki ákveðna leið er hann sjálfkrafa settur í leið I. Frá 15. maí 2003 hafa sjóðfélagar eingöngu getað valið milli leiða I og III við inngöngu í sjóðinn. Þeir sjóðfélagar sem höfðu valið leið II eða IV, fyrir 15. maí 2003, geta þó haldið áfram að greiða til sjóðsins samkvæmt þeim leiðum.

Munur leiðanna liggar í því hvernig lögbundið iðgjald sjóðfélaga skiptist á milli samtryggings, bundinnar séreignar og frjálsrar séreignar. Allt iðgjald umfram lögbundið lágmarksjóðgjald fer í séreign. Frjáls séreign er laus til útborgunar frá 60 ára aldri. Bundin séreign er laus til útborgunar frá 70 ára aldri og greiðist með jöfnum greiðslum til þess tíma er greiðslur úr samtryggingu hefjast. Val útgreiðsluleiðar ræður því hvenær greiðslur úr samtryggingu hefjast. Frjáls séreign og bundin séreign eru að fullu eign sjóðfélagans og erfist samkvæmt erfðalögum. Greiðsla lífeyris úr samtryggingu hefst við 70 ára aldur, eða síðar, eftir því hvaða útgreiðsluleið er valin, og greiðist til æviloka. Samtryggingin tryggir sjóðfélögum ævillfeyri, örorkulífeyri, makalífeyri og barnalífeyri samkvæmt samþykktum sjóðsins.

Skýringar

1. Starfsemi (framhald)

Starfræksla sjóðsins

Landsbankinn annast starfrækslu lifeyrissjóðsins samkvæmt rekstrarsamningi milli sjóðsins og bankans. Skrifstofa sjóðsins er að Austurstræti 11, 101 Reykjavík.

Áhættustýring

Íslenski lifeyrissjóðurinn fer eftir áhættustefnu og áhættustýringarstefnu og í henni eru settar fram verklagsreglur um það hvernig mæla skuli helstu áhættuþætti sem snerta rekstur sjóðsins. Áhættum er snúa að rekstri sjóðsins er skipt upp í 9 meginflokk: lifeyristryggingaáhættu, markaðsáhættu, eigna- og skuldbindingajöfnuð, rekstraráhættu, stjórnáhættu, mótaðilaáhættu, lausafjáráhættu, samþjöppunaráhættu auk annarra áhættupáttu. Almennt er eftirlit með áhættuþáttum á hendi Áhættustýringar Landsbankans og áhættustjóra lifeyrissjóðsins

Engir framvirkir gjaldmiðlasamningar voru við lánastofnanir í lok árs 2019

Með fullnægjandi áhættustýringu og innra eftirliti hjá Íslenska lifeyrissjóðnum aukast líkur á að starfsemi og tryggingafræðileg staða hans sé í ásættanlegu horfi með hliðsjón af hagsmunum sjóðfélaga. Horft er til þess að áhættustýring sé ferli sem stuðlar að aukinni meðvitund, skilvirkni og árangri, ásamt því að stuðla að því að lögum og reglum sé framfylgt.

Árangursíkt áhættustýringarferli samanstendur af áhættustefnu, áhættustýringarstefnu, ferli og skýrslugjöf þar sem megintilgangur er að greina, mæla, fylgjast með og meta, í samfelli sem og eftir atvikum greiningu, allar áhættur sem snúa að sjóðnum og sjóðfélögum.

Meðvitað þarf að taka ákvörðun þegar vart verður við tiltekna áhættu, um hvort fjarlægja eigi áhættuvaldinn, sniðganga hann, draga úr líkum eða afleiðingum áhættunnar, deila áhættunni með öðrum eða meðvitað taka áhættuna.

Áhættustýring er ferli sem er samfnið daglegum rekstri og ákváðanatöku innan sjóðsins. Allir starfsmenn skulu vera meðvitaðir um þær áhættur sem snúa að sjóðnum. Líta skal á innri endurskoðun sem mikilvægan hluta af því ferli.

Við undirbúning og vinnu að áhættustefnu og áhættustýringarstefnu sjóðsins var stuðst við lög nr. 129/1997, um skyldutryggingu lifeyrisréttinda og starfsemi lifeyrissjóða, reglugerð nr. 590/2017 um eftirlitskerfi með áhættu lifeyrissjóða, leiðbeinandi tilmæli Fjármálaeftirlitsins nr. 1/2013 og nr. 2/2013 um áhættustýringu lifeyrissjóða og vörsluaðila séreignarsparnaðar.

Lifeyristryggingaáhættu (samtryggingardeildar) er skilgreind sem hættan á að lifeyrissjóður vanmeti lifeyrisskuldbindingar sínar vegna vanmats eða óvissu tengdum lýðfræðilegum þáttum, svo sem forsendum um dánar- og örorkutiðni auk forsendna um vexti og verðbólgu.

Í 39. gr. laga nr. 129/1997 er kveðið á um að ef heildar tryggingafræðileg staða lifeyrissjóðs án ábyrgða, leiðir í ljós að meira en 10% munur er á milli eignalda og lifeyrisskuldbindinga sé skilt að gera nauðsynlegar breytingar á samþykktum og með sama hætti ef þessi munur hefur haldist 5% eða meiri síðastliðin 5 ár. Tryggingafræðileg staða lifeyrissjóðs er munur á eignum sjóðsins og reiknuðum skuldbindingum. Áhættuþáttum er því hægt að skipta í tvennt; áhættu sem tengist eignum sjóðsins og áhættu sem tengist skuldbindingum sjóðsins. Áhættuþættir sem tengjast skuldbindingumsjóðsins eru einkum þessir: Auknar lífslíkur, aukin örorka og breytt ávöxtunarkrafa sem notuð er til nývörðingar á skuldbindingum. Áhættuþættir sem tengjast eignum sjóðsins eru einkum þessir: Lækkun markaðsvirðis verðbréfa, verðbólga, þróun gjaldmiðla og aðrir þættir sem hafa áhrif á markaðsvirði eigna lifeyrissjóðsins.

Við mat a lifeyristryggingaáhættu er gert árlegt álagspróf á tryggingafræðilegri stöðu lifeyrissjóðsins. Álagsprófið er tvískipt, annars vegar á skuldbindingum sjóðsins og hins vegar á eignum. Útreikningur á mismunandi forsendum skuldbindinga sjóðsins og eigna er framkvæmdur af tryggingastærðfræðingi sjóðsins.

	Tryggingafræðileg staða 2019	Tryggingafræðileg staða 2018
Núverandi staða.....	-1,95%	-1,87%
Tryggingafræðileg krafra lækkar úr 3,5% í 3%	-12,38%	-12,23%
Liftóflur hliðrast um 2 ár.....	-8,28%	-9,63%
Örorkulíkur auknar um 10%.....	-3,17%	-3,17%
Vísitala neysluverðs, hækkan ársins aukin um 0,5%.....	-2,03%	-1,94%
Gengisvísitala lækkar um 10%.....	-3,24%	-2,70%
Fasteignaverðtryggð skuldbabréf lækka um 10%.....	-1,95%	-1,87%
Markaðsskuldbabréf lækka um 10%.....	-4,38%	-4,27%
Erlend hlutabréf lækka um 10%.....	-3,06%	-2,50%
Innlend hlutabréf lækka um 10%.....	-2,38%	-2,22%

Skýringar

1. Starfsemi (framhald)

Markaðsáhætta er skilgreind sem hættan á fjárhagslegu tapi eða óhagstæðum breytingum á fjárhagslegri stöðu sem stafa beint eða óbeint af sveiflum á virði eigna. Allar stöður í markaðsbréfum teljast innan efnahags en höfuðstólsfjárhæðir afleiðna utan efnahags. Þessi áhætta fyrirfinnst í vaxtagendum fjármálagerningum (skuldabréfum), hlutabréfum og gjaldeyriviðskiptum. Megináhættupættir markaðsáhætta eru hluta- og skuldabréfaverð, vextir og geng gjaldmiðla. Aðrir þættir á borð við fylgni og flökt, hafa hvoru tveggja áhrif á einstaka áhættupætti sem og heildaráhætta. Misræmisáhætta telst einnig til markaðsáhætta en hún myndast þegar misræmi er milli eigna og skuldbindinga sjóðsins til að mynda hvað varðar verðtryggingarhlutfall, meðallíftíma eða gjaldmiðla. Helstu undirflokkar markaðsáhætta eru hlutabréfáhætta, vaxtaáhætta, gjaldmiðlaáhætta, flökt- og fylgniáhætta, misræmisáhætta, uppgreiðsluáhætta og áhætta vegna markaðseigna utan efnahagsreiknings.

"Value at Risk" (VaR) er notað til að meta líkur á hámarkstapi sem getur orðið vegna breytinga á markaðsvirði eigna byggt á sögulegum gögnum um flökt. Einnig er staðalfrávik notað til að meta sveiflur eignasafna.

Stór hluti eigna sjóðsins er í markaðsverðbréfum. Fjárfestingar sjóðsins í eignarhlutum í félögum og sjóðum eru að mestu leytti í skráðum eignum.

	Staða 31.12.2019	Staða 31.12.2018	Hlutfall af eignum 31.12.2019	Hlutfall af eignum 31.12.2018
Innlend hlutabréf, hlutabréfasjóðir og framtaksfjárfestingar á gangvirði.....	12.319.658.551	11.126.997.111	12,4%	13,8%
Erlend hlutabréf, hlutabréfasjóðir og framtaksfjárfestingar á gangvirði.....	24.365.085.052	12.730.613.721	24,6%	15,8%
	36.684.743.603	23.857.610.832	37,0%	29,7%

Áhrif 5% og 10% lækkunar á gangvirði eignarhluta í félögum og sjóðum á eignir sjóðsins er sýnd hér að neðan. Tekið skal fram að 5% og 10% hækkan á gangvirði hefur sömu áhrif en í gagnstæða átt.

	31.12.2019	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2018
Breyting á gangvirði.....	-5,00%	-10,00%	-5,00%	-10,00%
Áhrif á innlend hlutbréf og hlutabréfasjóði.....	-615.982.928	-1.231.965.855	-556.349.856	-1.112.699.711
Áhrif á erlend hlutbréf og hlutabréfasjóði.....	-1.218.254.253	-2.436.508.505	-636.530.686	-1.273.061.372
Samtals gangvirðisbreyting.....	-1.834.237.180	-3.668.474.360	-1.192.880.542	-2.385.761.083
Hrein eign til greiðslu lífeyris	99.150.205.204	99.150.205.204	80.401.156.038	80.401.156.038
Breyting á hreinni eign	-1.834.237.180	-3.668.474.360	-1.192.880.542	-2.385.761.083
Hrein eign til greiðslu lífeyris eftir breytt gangvirði	97.315.968.023	95.481.730.843	79.208.275.496	78.015.394.955

Áhætta tengd eigna- og skuldbindingajöfnuði er skilgreind sem hættan á að eignir mæti ekki skuldbindingum til lengri tíma sem má til að mynda rekja til óhagstæðra markaðsbreytinga sem hafa önnur áhrif á eignir en skuldbindingar. Á hverju ári er framkvæmd tryggingafræðileg úttekt á samtryggingardeild sjóðsins og miðast hún að jafnaði við lok hvers almanakásárs. Úttektin er gerð af tryggingastærðfræðingi sem metur heildarskuldbindingar sjóðsins, þ.e. áfallnar skuldbindingar og skuldbindingar til framtíðar. Tryggingafræðileg staða sjóðsins er hrein eign auk núvörðis framtíðariðgalda sem hlutfall af heildarskuldbindingum.

Rekstraráhætta er skilgreind sem hættá á fjárhagslegu tapi vegna ófullnægjandi innri kerfa, stefnu eða verkferla, háttsemi starfsmanna eða ytri þáttu. Mæling á rekstraráhætta er gerð á grundvelli áhættumats.

Stjórnættir eru skilgreindir sem samskipti, hlutverk og ábyrgð stjórnar, stjórnenda og starfsmanna sín á milli og gagnvart öðrum hagsmunaaðilum og hvernig þessir aðilar vinna sameiginlega að því að ná fram markmiðum lífeyrissjóðsins. Stjórnættir fela í sér fylgni við góðar venjur og viðmið sem varða markmið og stefnur lífeyrissjóðs, hvernig rekstur hans er skipulagður, skilgreiningu á hlutverkum og ábyrgð, virkni innra eftirlits og hvernig upplýsingaflæði er háttáð innan sjóðsins. Gæta þarf að því að að verklagsreglur stjórnar, framkvæmdastjóra og starfsmanna sjóðsins og stjórnættir almennt séu í samræmi við ákvæði laga og reglna hverju sinni og að stjórnarmönnum, framkvæmdastjóra og starfsmönnum séu ljósar þær kröfur sem til þeirra eru gerðar.

Mótaðilaáhætta er skilgreind sem hættan á fjárhagslegu tapi sökum þess að mótaðili uppfyllir ekki skuldbindingar sínar. Undir mótaðilaáhætta flokkast útlánaáhætta, uppgjörsáhætta, samþjöppunaráhætta, afhendingaráhætta og landsáhætta. Við eftirlit með áhættu lífeyrissjóðsins er fylgst með útlánaáhættu, uppgjörsáhættu, samþjöppunaráhættu og áhættu vegna eigna utan efnahags. Aðrar áhættur eru metnar með huglægu mati þegar fjárfest er í fjármálagerningum sem ekki hafa verið í eignasafni lífeyrissjóðsins, er hér átt við m.a. afhendingar-politiska og lagalega áhættu.

Skýringar

1. Starfsemi (framhald)

Útlánaáhætta, lánshæfismat miðast við 31.12.2019

	Staða	Staða	Hlutfall af eignum	Hlutfall af eignum
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Skuldabréf/skuldabréfasjóðir með ábyrgð ríkissjóðs.....	33.482.151.201	27.827.774.629	33,7%	34,6%
Önnur innlend skuldabréf/skuldabréfasjóðir.....	25.066.487.049	22.644.147.367	25,3%	28,1%
Önnur erlend skuldabréf/skuldabréfasjóðir.....	1.949.132.902	1.408.455.858	2,0%	1,8%
Samtals.....	60.497.771.152	51.880.377.854	61,0%	64,5%

Lausafjáráhætta er skilgreind sem hættan á að lífeyrissjóður hafi ekki yfir nægu lausu fé að ráða til að standa undir skuldbindingum sínum eða þurfi að selja eignir á óviðunandi verði. Lausafjáráhættan er svo tvíþætt, seljanleikaáhætta, sem er áhættan á því að geta ekki selt eignir á ásættanlegu verði innan ákveðins tíma til þess að standa við skuldbindingar og svo útstreymisáhætta, sem er hættan á því að það verði skyndilegt útfliði úr sjóðnum sem sjóðurinn getur ekki staðið við án þess að skerða eignir sjóðfélaga.

Stærsti hluti eigna sjóðsins eru skráð verðbréf sem og skuldabréf með ríkisábyrgð sem teljast til seljanlegra eigna.

Hlutallsleg skipting auðseljanlegra eigna af heildareign sjóðsins:

	2019	2018
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	36,7%	21,7%
Skráð skuldabréf.....	48,5%	59,8%
	85,2%	81,5%

Samþjöppunaráhætta er skilgreind sem hættan á auknu fjárhagslegu tapi vegna of mikillar samþjöppunar eigna.

Eftirlit með samþjöppunaráhættu er framkvæmt á stærstu útgefendor verðbréfa í eignasafni lífeyrissjóðsins. Miðað skal við eignir umfram 1% af hreinni eign lífeyrissjóðs og skal það mat framkvæmt tvívar á ári eða þegar nýjar fjárhagsupplysingar berast frá útgefanda. Ábyrgðaraðili áhættustýringar reiknar út margfaldara fyrir hvern útgefanda, vegur þá saman og gefur útgefanda skor. Fylgst er með breytingum á margföldurum og skori milli tímabila. Hafa ber í huga að margfaldarar eru mismunandi eftir tegund útgefenda samanber riki, sveitarfélög, banka og fyrirtæki. Margfaldarar eru einnig mismunandi eftir atvinnugreinum. Ekki er því sjálfgefið að mótaðilalíkanið sem notað er við útreikningana sé viðeigandi fyrir alla útgefendor. Miða skal við að meta nýja útgefendur, þar sem fjárfesting fer yfir 0,5% af hreinni eign, með mati á fjárhagsupplysingum, fjárhagslegum skilmálum og veðum.

Skilgreina skal í fjárfestingarstefnu sjóðsins kröfur um upplýsingagjöf frá útgefenda fjármálagernings og eins viðbrögð ef útgefandi verður uppvís að ófullnægjandi upplýsingagjöf. Ársfjórðungslega, eða um leið og ný gógn berast, skal meta stærstu útgefendor með tilliti til greiðslufalls.

Samþjöppunaráhætta eignasafns er metin með því að reikna daglega hlutfall allra útgefenda í verðbréfasafni lífeyrissjóðsins, bæði í einstökum bréfum og eignum í verðbréfa- og fjárfestingarsjóðum. Þá er samþjöppunaráhætta reiknuð út innan tiltekinna atvinnugreina.

Skýringar

1. Starfsemi (framhald)

Næmnigreining

Í töflunum eru settar upp sviðsmyndir mögulegra áfalla og metið hver áhrif þeirra eru á hreina eign sjóðsins í árslok 2019. Settir eru upp þrír möguleikar, lítil, miðlungs eða mikil breyting og er aðeins einn áhættuþáttur skoðaður í einu og eru aðrir þættir hafðir óbreyttir. Áhrif hvers möguleika eru síðan metin í hverri deild fyrir sig.

	Lítill breyting	Miðlungs breyting	Mikil breyting
Verð markaðsskuldabréfa lækkar um:	5,0%	12,5%	20,0%
Áhrif á Líf I.....	-2,2%	-5,5%	-8,7%
Áhrif á Líf II.....	-2,7%	-6,8%	-10,9%
Áhrif á Líf III.....	-3,2%	-8,0%	-12,7%
Áhrif á Líf IV.....	-4,9%	-12,3%	-19,6%
Áhrif á Samtryggingardeild.....	-2,8%	-7,1%	-11,4%

	Lítill breyting	Miðlungs breyting	Mikil breyting
Greiðslufall verður á skuldabréfum fyrirtækja og sveitarfélaga:	5,0%	12,5%	20,0%
Áhrif á Líf I.....	-0,6%	-1,6%	-2,5%
Áhrif á Líf II.....	-0,7%	-1,7%	-2,8%
Áhrif á Líf III.....	-0,8%	-1,9%	-3,1%
Áhrif á Líf IV.....	0,0%	0,0%	0,0%
Áhrif á Samtryggingardeild.....	-0,7%	-1,7%	-2,7%

	Lítill breyting	Miðlungs breyting	Mikil breyting
Gengisvíitala lækkar um:	5,0%	12,5%	20,0%
Áhrif á Líf I.....	-1,9%	-4,6%	-7,4%
Áhrif á Líf II.....	-1,5%	-3,8%	-6,1%
Áhrif á Líf III.....	-1,2%	-3,0%	-4,8%
Áhrif á Líf IV.....	0,0%	0,0%	0,0%
Áhrif á Samtryggingardeild.....	-1,5%	-3,8%	-6,0%

	Lítill breyting	Miðlungs breyting	Mikil breyting
Innlend skráð hlutabréf lækka um:	5,0%	15,0%	30,0%
Áhrif á Líf I.....	-0,7%	-2,1%	-4,1%
Áhrif á Líf II.....	-0,6%	-1,7%	-3,5%
Áhrif á Líf III.....	-0,4%	-1,1%	-2,3%
Áhrif á Líf IV.....	0,0%	0,0%	0,0%
Áhrif á Samtryggingardeild.....	-0,5%	-1,5%	-3,0%

	Lítill breyting	Miðlungs breyting	Mikil breyting
Innlend skráð og óskráð hlutabréf lækka um:	5,0%	15,0%	30,0%
Áhrif á Líf I.....	-0,9%	-2,6%	-5,1%
Áhrif á Líf II.....	-0,7%	-2,0%	-4,1%
Áhrif á Líf III.....	-0,4%	-1,3%	-2,7%
Áhrif á Líf IV.....	0,0%	0,0%	0,0%
Áhrif á Samtryggingardeild.....	-0,6%	-1,8%	-3,5%

	Lítill breyting	Miðlungs breyting	Mikil breyting
Erlend skráð hlutabréf lækka um:	5,0%	15,0%	30,0%
Áhrif á Líf I.....	-1,6%	-4,9%	-9,8%
Áhrif á Líf II.....	-1,3%	-3,9%	-7,9%
Áhrif á Líf III.....	-1,0%	-2,9%	-5,8%
Áhrif á Líf IV.....	0,0%	0,0%	0,0%
Áhrif á Samtryggingardeild.....	-1,3%	-3,9%	-7,8%

Skýringar

2. Reikningsskilaaðferðir

Grundvöllur reikningsskilanna

Ársreikningurinn er í samræmi við lög nr. 129/1997, um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, reglur nr. 335/2015, um ársreikninga lífeyrissjóða og lög nr. 3/2006, um ársreikninga.

Gangvirðismat

Þessi skýring veitir upplýsingar um hvernig sjóðurinn ákvarðar gangvirði hinna ýmsu fjáreigna sinna. Matsaðferðum er skipt í 3 stig sem endurspeglar mikilvægi þeirra forsendna sem lagðar eru til grundvallar við ákvörðun gangvirðis fjármálagerninga. Stigin eru eftirfarandi:

Stig 1: Gangvirðismat byggir á skráðum verðbréfum á virkum markaði.

Stig 2: Gangvirðismat byggir ekki á skráðum verðum á virkum markaði (stig 1) heldur upplýsingum sem eru sannreynanlegar fyrir eignina, annað hvort beint (t.d. nýlegt viðskiptaverð) eða óbeint (t.d. afleidd verð fjármálagerninga með sambærilegan líftíma á virkum markaði) eða öðrum mikilvægum markaðsupplýsingar. Í þennan flokk falla t.d. skráð verðbréf sem hafa ekki viðskiptavakt.

Stig 3: Gangvirðismat byggir á mikilvægum upplýsingum öðrum en markaðsupplýsingum. T.d. verðmat frá rekstraraðilum fagfjárfestasjóða. Í þennan flokk falla fjárfestingar sjóðsins í óskráðum framtakssjóðum og félögum.

Gjaldmiðlar og visitölur

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð á gildandi gengi þess dags sem viðskiptin fara fram. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við gengi í lok reikningsskiladags. Gengismunur sem myndast er færður í rekstrarrekning.

	Meðalengi ársins	Gengi í lok tímabils		
		2019	31.12.2019	31.12.2018
Evra (EUR).....	137,30	127,73	135,45	132,86
Bandaríkjadalur (USD).....	122,65	108,38	120,81	116,05
Sterlingspund (GBP).....	156,49	144,35	159,03	147,97
Norskar krónur (NOK).....	13,935	13,307	13,734	13,363
Danskar krónur (DKK).....	18,39	17,137	18,129	17,79

Skráning iðgjalda

Iðgjöld eru tekjufærð þegar iðgjaldaskilagreinar eru greiddar. Í árslok er einnig áætlað vegna ótilkyntra iðgjalda í samtryggingardeild. Óinnheimit iðgjöld í árslok, bæði tilkynnt og ótilkynnt, eru eignfærð sem kröfur á launagreiðendur í efnahagsrekningi. Sjá skýringu 15. Iðgjöld eru færð á því tímabili sem skuldbinding vegna þeirra myndast. Iðgjaldagreiðslurnar eru fyrst færðar inn á sameiginlegan iðgjaldareikning lífeyrissjóðsins óháð því í hvaða deild þeir greiða. Þegar skilagreinar hafa borist sjóðnum eru fjárhæðir millifærðar af þessum iðgjaldareikningi inn á réttar deildir. Þær greiðslur sem höfðu borist sjóðnum án skilagreina var skipt niður á deildir í hlutföllum hverrar deilda fyrir sig út frá iðgjaldasögu ársins 2019. Breyting var á reikningsskilaaðferð varðandi endurgreiðslur til erlendra ríkisborgara. Sá liður fer nú til lækkunar á iðgjöldum í stað lífeyrirs.

Lífeyrir

Undir lífeyri falla lífeyrigræiðslur sjóðsins, það er ellílfeyrir, makalílfeyrir, örorkulílfeyrir og barnalílfeyrir. Undir þennan lið fellur einnig sérstakt gjald til VIRK starfsendurhæfingarsjóðs og trygginga skv. örorkusamkomulagi. Lífeyrir er gjaldfærður þegar hann er greiddur til lífeyrisþega.

Hreinar fjárfestingatekjur

Undir þennan lið eru færðar allar fjárfestingartekjur sjóðsins að frádregnum öllum fjárfestingargjöldum. Viðskipti í öðrum gjaldmiðlum en íslenskum krónum eru umreiknuð yfir íslenskar krónur á gengi viðskiptadags. Gengismunur sem myndast við greiðslu og innheimtu krafna er færður í yfirliti um breytingu á hreinni eign sem og áfallinn gengismunur á eignir í árslok. Gengishagnaður vegna gjaldmiðlareikninga var færður á milli liða í samanburðartölum 2018. Flutt af liðnum "Fjárfestingagjöld" og undir liðinn "Vaxtatekjur og gengismunuar af handbæru fé".

Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum

Þessi liður samanstandur af tekjum af fjárfestingum sjóðsins í hlutabréfum og hlutdeildarskirteinum, að frádregnum gjöldum vegna slíkra fjárfestinga annarra en gjalda sem tilgreind eru í skýringu nr. 7 um fjárfestingargjöld. Hér eru færðar vaxtatekjur, verðbætur og lántökupóknarir af skuldabréfum, hagnaður og tap af sölu skuldabréfa, breytingar á gangvirði til hækkunar og lækkunar og hliðstæðar tekjur og gjöld. Hér undir er einnig færð varúðarniðurfærsla skuldabréfa vegna tapshættu sem er fyrir hendi á reikningsskiladagi.

Hreinar tekjur af skuldabréfum

Þessi liður samanstandur af tekjum af fjárfestingum sjóðsins í skuldabréfum, að frádregnum gjöldum vegna slíkra fjárfestinga annarra en gjalda sem tilgreind eru í skýringu nr. 7 um fjárfestingargjöld. Hér eru færðar vaxtatekjur, verðbætur og lántökupóknarir af skuldabréfum, hagnaður og tap af sölu skuldabréfa, breytingar á gangvirði til hækkunar og lækkunar og hliðstæðar tekjur og gjöld. Hér undir er einnig færð varúðarniðurfærsla skuldabréfa vegna tapshættu sem er fyrir hendi á reikningsskiladagi.

Samanburðarfjárhæðir

Þar sem það hefur átt við hefur samanburðarfjárhæðum verið breytt til þess að gæta samræmis við breytingu á framsetningu þessa árs.

Skýringar

2. Reikningsskilaaðferðir (framhald)

Fjárfestingagjöld

Undir þennan lið eru færð fjárfestingargjöld og þóknarir til fjármálfyrirtækja vegna umsýslu og vörslugjalda. Í skýringu nr. 7 er greint frá áætlaðri umsýsluþóknun vegna fjárfestinga sjóðsins í innlendum og erlendum verðbréfa- og framtakssjóðum.

Rekstrarkostnaður

Allur skrifstofu- og stjórnunarkostnaður lífeyrissjóðsins fellur undir rekstrarkostnað. Kostnaðurinn er færður til gjalda þegar hann fellur til.

Fjárfestingar

Fjárfestingar eru fjármálagerningar samkvæmt skilgreiningu laga um verðbréfaviðskipti nr. 108/2007. Fjárfestingar sjóðsins samanstanda af eignarhlutum í félögum og sjóðum, skuldabréfum og bundnum bankainnstæðum. Stjórnendur ákvarða flokkun fjárfestinga þegar þær eru færðar í upphafi og endurmetsa þessa flokkun á hverjum reikningsskiladegi.

Matsaðferðir fjárfestinga

Fjármálagerningar eru metnir á gangvirði í samræmi við settar reikningsskilareglur.

Eignarhlutir í félögum og sjóðum

Eignarhlutir í félögum og sjóðum eru framseljanleg verðbréf svo sem hlutabréf, hlutdeildarskíteini og önnur slík verðbréf sem háð eru afkomu útgefanda. Þau verðbréf sem skráð eru a skipulegum verðbréfamarkaði eru eignfærð á markaðsverði í árslok, en það telst vera verðið á síðasta skráningardegi ársins. Óskráð bréf eru metin á áætluðu markaðsverði.

Skuldabréf

Undir skuldabréf eru færð öll framseljanleg skuldabréf sem gefin eru út af lánastofnum, opinberum aðilum eða öðrum félögum. Hér er átt við bréf sem t.d. eru bundin við vísítölu eða gengi gjaldmiðla hvort sem vextir eru fastir eða hafa tiltekna vaxtaviðmiðun. Skuldabréf eru eignfærð á markaðsverði í árslok.

Niðurfærsla verðbréfa

Engin niðurfærsla er færð hjá sjóðnum í árslok þar sem allar fjárfestingar eru færðar á gangvirði.

3. Sérstök aukaframlög

		2019	2018
Árlegt fjárframlag ríkissjóðs til jöfnunar á örorkubyrði samtryggingadeilda lífeyrissjóða.....		41.033.389	35.609.924
		<u>41.033.389</u>	<u>35.609.924</u>

4. Lífeyrir

Heildarfjárhæð lífeyris greinist þannig:

		2019	2018
Ellilífeyrir		782.483.982	722.054.886
Örorkulífeyrir		72.877.318	69.962.969
Makalífeyrir		49.351.885	28.817.925
Barnalífeyrir		50.364.501	47.488.194
Greitt til dánabúa.....		7.954.793	7.680.937
Greitt vegna örorkusamkomulags.....		13.890.282	0
Greitt til erlendra ríkisborgara *		0	18.648.800
		<u>976.922.761</u>	<u>894.653.711</u>

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Ellilífeyrir	25.132.804	52.790.908	229.352.074	433.381.106	41.827.090	782.483.982
Örorkulífeyrir	3.015.425	6.903.921	1.939.997	35.154	60.982.821	72.877.318
Makalífeyrir	14.676.469	838.067	11.045.161	14.348.756	8.443.432	49.351.885
Barnalífeyrir	10.632.586	503.591	13.704.106	23.803.473	1.720.745	50.364.501
Greitt til dánarbúa.....	784.101	2.474	6.313.213	855.005	0	7.954.793
Greitt í örorkusamkomulag.....	54.241.385	61.038.961	262.354.551	472.423.494	13.890.282	13.890.282
					<u>126.864.370</u>	<u>976.922.761</u>

Framlag til VIRK Starfsendurhæfingarsjóðs.....	0	0	0	0	28.795.413	28.795.413
Sérstök inngreiðsla inn á lán sjóðfélaga.....	1.153.396.666	303.289.078	141.398.574	67.832.266	0	1.665.916.584
	<u>1.207.638.051</u>	<u>364.328.039</u>	<u>403.753.125</u>	<u>540.255.760</u>	<u>155.659.783</u>	<u>2.671.634.758</u>

*)Fært til lækkunar á iðgjöldum árið 2019

Skýringar

5. Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum

Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum árið 2019 greinast þannig niður á tegundir tekna:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Arðgreiðslur.....	252.761.299	157.203.790	74.916.198	0	122.129.624	607.010.911
Gangvirðisbreyting.....	2.109.953.762	1.571.887.858	908.757.815	7.036	1.371.439.900	5.962.046.371
	2.362.715.061	1.729.091.648	983.674.013	7.036	1.493.569.524	6.569.057.282

Þar af áhrif gjaldmiðla á ofangreindan lið.....	150.606.851	116.096.481	67.150.949	0	92.778.790	426.633.071
---	-------------	-------------	------------	---	------------	-------------

Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum árið 2019 greinast þannig niður á verðmatsaðferðir:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Eignarhl. í félögum og sjóðum á gangvirði - stig 1.....	2.409.316.964	1.768.724.466	1.002.751.656	7.036	1.500.488.419	6.681.288.541
Eignarhl. í félögum og sjóðum á gangvirði - stig 2.....	0	0	0	0	0	0
Eignarhl. í félögum og sjóðum á gangvirði - stig 3.....	-46.601.903	-39.632.818	-19.077.643	0	-6.918.895	-112.231.259
	2.362.715.061	1.729.091.648	983.674.013	7.036	1.493.569.524	6.569.057.282

Hreinar tekjur af eignarhlutum á félögum og sjóðum árið 2019 greinast þannig niður á eignarhluti í félögum og sjóðum:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Eignarhlutir í innlendum félögum	497.470.214	386.919.466	202.308.218	0	294.885.506	1.381.583.404
Innlend hlutdeildarskírteini	204.967.670	132.694.123	61.108.569	7.036	114.730.796	513.508.194
Erlend hlutdeildarskírteini	1.660.277.177	1.209.478.059	720.257.226	0	1.083.953.222	4.673.965.684
	2.362.715.061	1.729.091.648	983.674.013	7.036	1.493.569.524	6.569.057.282

Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum árið 2018 greinast þannig niður á tegundir tekna:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Arðgreiðslur.....	93.316.326	47.018.354	24.070.446	0	41.160.567	205.565.693
Gangvirðisbreyting.....	40.482.215	27.694.894	26.658.381	1.833.453	15.707.640	112.376.583
	133.798.541	74.713.248	50.728.827	1.833.453	56.868.207	317.942.276
Þar af áhrif gjaldmiðla á ofangreindan lið.....	474.835.948	320.787.372	221.859.990	0	308.033.536	1.325.516.845

Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum árið 2018 greinast þannig niður á verðmatsaðferðir:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Eignarhl. í félögum og sjóðum á gangvirði - stig 1.....	-13.108.573	-34.534.275	-21.779.701	1.833.453	-31.172.330	-98.761.426
Eignarhl. í félögum og sjóðum á gangvirði - stig 2.....	0	0	0	0	0	0
Eignarhl. í félögum og sjóðum á gangvirði - stig 3.....	146.907.114	109.247.523	72.508.528	0	88.040.537	416.703.702
	133.798.541	74.713.248	50.728.827	1.833.453	56.868.207	317.942.276

Hreinar tekjur af eignarhlutum á félögum og sjóðum árið 2018 greinast þannig niður á eignarhluti í félögum og sjóðum:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Eignarhlutir í innlendum félögum	7.987.890	-9.283.253	-2.400.810	0	-3.783.114	-7.479.287
Innlend hlutdeildarskírteini	42.940.652	41.488.181	37.579.205	1.833.453	27.240.068	151.081.559
Erlend hlutdeildarskírteini	82.869.999	42.508.320	15.550.432	0	33.411.253	174.340.004
	133.798.541	74.713.248	50.728.827	1.833.453	56.868.207	317.942.276

Skýringar

5. Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum (framhald)

Hreinar tekjur af 20 stærstu eignarhlutum í félögum og sjóðum*

	Hreinar tekjur Samtals 31.12.19	Hreinar tekjur Samtals 31.12.18
BlackRock ISF-World Index - USDIA.....	1.802.508.900	113.824.733
T.Rowe Price Funds SICAV - Global Equitie Class I.....	1.128.772.178	114.715.614
Marel hf.....	1.199.737.685	145.671.199
Seilern World Growth I Acc -USD.....	109.090.876	0
Fidelity MSCI World Index Fund.....	487.780.759	-166.262.369
Landsbréf - Úrvalsbréf.....	216.660.671	10.064.177
AXA World Funds - Global Factors.....	144.100.344	0
LGT Sustainable Equity Fund.....	129.831.920	0
Jupiter JGF - European Growth.....	298.055.269	-125.629.556
Trowe Price- Funds SICAV- Emerging Markets Equity.....	192.189.049	-65.284.913
Vanguard U.S. 500 Stock Index Fund - I - USD - ACC.....	110.127.900	0
UBS Global Real Estate Fund P Acc USD.....	78.606.183	131.695.101
Landsbréf - Veltubréf.....	19.467.364	5.216.918
Pareto Global Corporate Bond D.....	58.320.230	11.228.770
ASHMORE-EM TOTAL RETURN-IUSD.....	84.534.485	34.025.572
Landsbréf - Global Equity Fund.....	187.410.052	48.197.006
Reitir fasteignafélag hf.....	18.800.821	-121.338.800
Landsbréf-LEQ UCITS ETF.....	109.551.532	-44.375.971
Festi hf.....	52.770.097	53.872.161
ST1.....	44.361.231	23.880.230
	6.472.677.546	169.499.872

*) Hreinar tekjur er samanlagður arður, söluhagnaður og óinnleyst breyting á gangvirði

6. Hreinar tekjur af skuldabréfum

Hreinar tekjur af skuldabréfum árið 2019 greinast þannig:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Vaxtatekjur af skuldabréfum.....	334.886.935	388.028.474	365.708.159	350.542.756	373.476.509	1.812.642.833
Verðbætur af skuldabréfum.....	12.073.831	28.175.043	19.116.125	182.037.765	46.163.230	287.565.994
Hreinar gengisbreytingar skuldabréfa.....	482.725.585	507.903.615	434.573.237	216.141.339	501.240.027	2.142.583.803
	829.686.351	924.107.132	819.397.521	748.721.860	920.879.766	4.242.792.630

Hreinar tekjur af skuldabréfum árið 2019 greinast þannig niður á verðmatsaðferðir:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Skuldabréf á gangvirði - stig 1	685.443.655	764.007.372	683.304.140	652.936.648	760.359.404	3.546.051.219
Skuldabréf á gangvirði - stig 2	129.586.069	147.143.768	126.401.920	95.785.212	149.820.654	648.737.623
Skuldabréf á gangvirði - stig 3	14.656.627	12.955.992	9.691.461	0	10.699.708	48.003.788
	829.686.351	924.107.132	819.397.521	748.721.860	920.879.766	4.242.792.630

Hreinar tekjur af skuldabréfum árið 2019 greinast þannig niður á tegundir skuldabréfa:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Skuldabréf með ríkisábyrgð	393.330.284	451.377.929	405.875.121	710.898.318	484.527.621	2.446.009.273
Skuldabréf sveitarfélaga	107.862.624	116.084.143	101.240.840	0	117.486.032	442.673.639
Skuldabréf og víxlar lánastofnana	202.366.751	213.749.780	188.106.573	0	191.395.822	795.618.926
Skuldabréf fyrirtækja	126.126.692	142.895.280	124.174.987	37.823.542	127.470.291	558.490.792
	829.686.351	924.107.132	819.397.521	748.721.860	920.879.766	4.242.792.630

Þar af áhrif gjaldmiðla á ofangreindan lið.....	3.555.167	3.520.600	3.187.178	0	2.343.788	12.606.733
---	-----------	-----------	-----------	---	-----------	------------

Skýringar

6. Hreinar tekjur af skuldabréfum (framhald)

Hreinar tekjur af skuldabréfum árið 2018 greinast þannig:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Vaxtatekjur af skuldabréfum.....	331.376.922	402.788.360	347.510.225	404.476.508	368.553.925	1.854.705.940
Verðbætur af skuldabréfum.....	172.664.848	209.798.840	184.983.685	115.980.876	206.331.449	889.759.698
Hreinar gengisbreyingar skuldabréfa.....	61.437.798	45.427.479	53.178.696	-58.541.927	89.157.098	190.659.144
	565.479.568	658.014.679	585.672.606	461.915.457	664.042.472	2.935.124.782

Hreinar tekjur af skuldabréfum árið 2018 greinast þannig niður á verðmatsaðferðir:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Skuldabréf á gangvirði - stig 1	449.200.977	529.406.448	473.423.755	449.731.234	547.654.420	2.449.416.834
Skuldabréf á gangvirði - stig 2	108.906.656	122.231.105	107.621.240	12.184.223	111.691.574	462.634.798
Skuldabréf á gangvirði - stig 3	7.371.935	6.377.126	4.627.611	0	4.696.478	23.073.150
	565.479.568	658.014.679	585.672.606	461.915.457	664.042.472	2.935.124.782

Hreinar tekjur af skuldabréfum árið 2018 greinast þannig niður á tegundir skuldabréfa:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Skuldabréf með ríkisábyrgð	237.926.833	279.292.482	248.890.351	450.317.548	324.722.825	1.541.150.039
Skuldabréf sveitarfélaga	37.999.927	53.151.010	50.425.269	0	56.462.968	198.039.174
Skuldabréf og víxlar lálastofnana	177.788.454	201.439.729	177.837.172	0	175.796.771	732.862.126
Skuldabréf fyrirtækja	111.764.354	124.131.458	108.519.814	11.597.909	107.059.908	463.073.443
	565.479.568	658.014.679	585.672.606	461.915.457	664.042.472	2.935.124.782

Þar af áhrif gjaldmiðla á ofangreindan lið..... 3.332.709   3.386.959   3.712.459   0   1.128.029   11.560.157

7. Fjárfestingagjöld og umsýslupóknunarir

Íslenski lífeyrissjóðurinn hefur fjárfest í hlutdeildarskirteinum innlendra og erlendra verðbréfa-, fjárfestinga- og fagfjárfestasjóða sem hluta af daglegri eignastyringu. Umsýslupóknunarir sjóðanna eru í öllum tilfellum reiknaðar inn í gangvirði þeirra. Sjóðirnir gefa upp umsýslupóknunarir útboðslýsingum og upplýsingablöðum. Út frá meðalstöðu íslenska lífeyrissjóðsins í hlutdeildarskirteinum verðbréfa-, fjárfestinga- og fagfjárfestasjóða er áætlað að umsýslupóknunarir reiknaðar inn í gangvirði hafi verið 198,6 milljónir króna árið 2019. Áætlaðar umsýslupóknunarir árið 2018 voru 215,8 milljónir.

Bein fjárfestingagjöld sundurliðast þannig:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Kaup- og sölulupóknunarir vegna verðbréfaviðsk.....	1.859.811	1.420.160	1.282.079	2.649.369	1.767.986	8.979.405
Bankakostnaður, afgreiðslu- og vaxtagjöld.....	44.696	40.016	37.961	7.840	41.544	172.057
Umsýslu- og vörlupóknun verðbréfa.....	21.299.255	19.883.433	15.715.974	9.682.431	18.260.398	84.841.492
Árangurstengd umsýslupóknun.....	0	0	0	0	0	0
Annar kostnaður.....	919.607	866.231	683.354	-257.270	790.166	3.002.088
Aðkeypt sérfraðiþj tengd fjárfestingum.....	189.414	117.356	52.515	0	218.403	577.688
	24.312.783	22.327.196	17.771.883	12.082.371	21.078.498	97.572.730

Skýringar

7. Fjárfestingagjöld og umsýslupóknanir (framhald)

Bein fjárfestingagjöld og áætluð og reiknuð fjárfestingagjöld sundurlíðast þannig:

LÍF I - 2019	Bein fjárfestingagjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingagjöld	Fjárfestingagjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestingagjálða af meðaleign
Vegna innlendra verðbréfasjóða.....	0	1.173.288	1.173.288	234.657.698	0,50%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða.....	0	13.217.726	13.217.726	898.798.268	1,47%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða.....	0	19.334.095	19.334.095	1.523.503.001	1,27%
Vegna erlendra verðbréfasjóða.....	0	33.360.363	33.360.363	6.788.290.015	0,49%
Vegna annarra erl. sjóða um sameiginlega fjárfestingu.....	0	4.558.865	4.558.865	354.925.811	1,28%
Kaup- og sölulúpóknanir vegna verðbréfaviðskipta.....	1.859.811	0	1.859.811		
Umsýslupóknanir vegna útvistunar eignastýringar.....	21.299.255	0	21.299.255		
Önnur fjárfestingagjöld.....	1.153.717	0	1.153.717		
	24.312.783	71.644.339	95.957.121	9.800.174.793	

LÍF I - 2018	Bein fjárfestingagjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingagjöld	Fjárfestingagjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestingagjálða af meðaleign
Vegna innlendra verðbréfasjóða.....	0	3.198.379	3.198.379	438.614.740	0,73%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða.....	0	23.810.587	23.810.587	1.462.211.190	1,63%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða.....	0	23.855.134	23.855.134	1.502.314.514	1,59%
Vegna erlendra verðbréfasjóða.....	0	29.666.210	29.666.210	4.514.777.861	0,66%
Vegna annarra erl. sjóða um sameiginlega fjárfestingu.....	0	484.902	484.902	79.102.078	0,61%
Kaup- og sölulúpóknanir vegna verðbréfaviðskipta.....	3.108.247	0	3.108.247		
Umsýslupóknanir vegna útvistunar eignastýringar.....	20.095.435	0	20.095.435		
Önnur fjárfestingagjöld.....	-12.367.313	0	-12.367.313		
	10.836.369	81.015.212	91.851.581	7.997.020.383	

LÍF II - 2019	Bein fjárfestingagjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingagjöld	Fjárfestingagjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestingagjálða af meðaleign
Vegna innlendra verðbréfasjóða.....	0	835.745	835.745	167.149.041	0,50%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða.....	0	9.666.118	9.666.118	689.522.425	1,40%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða.....	0	13.497.409	13.497.409	1.109.237.277	1,22%
Vegna erlendra verðbréfasjóða.....	0	24.322.253	24.322.253	5.087.176.810	0,48%
Vegna annarra erl. sjóða um sameiginlega fjárfestingu.....	0	3.730.988	3.730.988	280.986.215	1,33%
Kaup- og sölulúpóknanir vegna verðbréfaviðskipta.....	1.420.160	0	1.420.160		
Umsýslupóknanir vegna útvistunar eignastýringar.....	19.883.433	0	19.883.433		
Önnur fjárfestingagjöld.....	1.023.603	0	1.023.603		
	22.327.196	52.052.513	74.379.709	7.334.071.768	

LÍF II - 2018	Bein fjárfestingagjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingagjöld	Fjárfestingagjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestingagjálða af meðaleign
Vegna innlendra verðbréfasjóða.....	0	4.796.756	4.796.756	627.212.196	0,76%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða.....	0	15.914.151	15.914.151	988.449.914	1,61%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða.....	0	16.047.705	16.047.705	1.087.326.289	1,48%
Vegna erlendra verðbréfasjóða.....	0	19.750.398	19.750.398	3.225.391.426	0,61%
Vegna annarra erl. sjóða um sameiginlega fjárfestingu.....	0	283.428	283.428	43.247.141	0,66%
Kaup- og sölulúpóknanir vegna verðbréfaviðskipta.....	2.942.610	0	2.942.610		
Umsýslupóknanir vegna útvistunar eignastýringar.....	16.864.735	0	16.864.735		
Önnur fjárfestingagjöld.....	12.904.604	0	12.904.604		
	32.711.949	56.792.438	89.504.387	5.971.626.966	

Skýringar

7. Fjárfestingagjöld og umsýslubóknanir (framhald)

	Bein fjárfestinga gjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingagjöld	Fjárfestinga gjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestinga gjalda af meðaleign
LÍF III - 2019					
Vegna innlendra verðbréfasjóða.....	0	415.759	415.759	83.151.712	0,50%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða.....	0	5.188.301	5.188.301	496.445.568	1,05%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða.....	0	8.210.764	8.210.764	710.668.955	1,16%
Vegna erlendra verðbréfasjóða.....	0	14.302.480	14.302.480	3.069.693.109	0,47%
Vegna annarra erl. sjóða um sameiginlega fjárfestingu.....	0	2.943.142	2.943.142	214.699.178	1,37%
Kaup- og sölubóknanir vegna verðbréfaviðskipta.....	1.282.079	0	1.282.079		
Umsýslubóknanir vegna útvistunar eignastýringar.....	15.715.974	0	15.715.974		
Önnur fjárfestingagjöld.....	773.830	0	773.830		
	17.771.883	31.060.446	48.832.329	4.574.658.521	

	Bein fjárfestinga gjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingagjöld	Fjárfestinga gjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestinga gjalda af meðaleign
LÍF III - 2018					
Vegna innlendra verðbréfasjóða.....	0	4.669.470	4.669.470	597.419.760	0,78%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða.....	0	8.285.053	8.285.053	547.133.708	1,51%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða.....	0	9.348.266	9.348.266	694.524.319	1,35%
Vegna erlendra verðbréfasjóða.....	0	10.715.151	10.715.151	1.840.774.016	0,58%
Vegna annarra erl. sjóða um sameiginlega fjárfestingu.....	0	161.542	161.542	23.576.155	0,69%
Kaup- og sölubóknanir vegna verðbréfaviðskipta.....	2.243.348	0	2.243.348		
Umsýslubóknanir vegna útvistunar eignastýringar.....	12.993.318	0	12.993.318		
Önnur fjárfestingagjöld.....	-3.868.857	0	-3.868.857		
	11.367.809	33.179.482	44.547.291	3.703.427.958	

	Bein fjárfestinga gjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingagjöld	Fjárfestinga gjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestinga gjalda af meðaleign
LÍF IV - 2019					
Vegna innlendra verðbréfasjóða.....	0	0	0	0	0,00%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða.....	0	1.491	1.491	425.889	0,35%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða.....	0	0	0	0	0,00%
Vegna erlendra verðbréfasjóða.....	0	0	0	0	0,00%
Vegna annarra erl. sjóða um sameiginlega fjárfestingu.....	0	0	0	0	0,00%
Kaup- og sölubóknanir vegna verðbréfaviðskipta.....	2.649.369	0	2.649.369		
Umsýslubóknanir vegna útvistunar eignastýringar.....	9.682.431	0	9.682.431		
Önnur fjárfestingagjöld.....	-249.430	0	-249.430		
	12.082.371	1.491	12.083.862	425.889	

	Bein fjárfestinga gjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingagjöld	Fjárfestinga gjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestinga gjalda af meðaleign
LÍF IV - 2018					
Vegna innlendra verðbréfasjóða.....	0	1.715.212	1.715.212	214.401.472	0,80%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða.....	0	0	0	0	0,00%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða.....	0	0	0	0	0,00%
Vegna erlendra verðbréfasjóða.....	0	0	0	0	0,00%
Vegna annarra erl. sjóða um sameiginlega fjárfestingu.....	0	0	0	0	0,00%
Kaup- og sölubóknanir vegna verðbréfaviðskipta.....	3.858.707	0	3.858.707		
Umsýslubóknanir vegna útvistunar eignastýringar.....	8.092.395	0	8.092.395		
Önnur fjárfestingagjöld.....	521.100	0	521.100		
	12.472.202	1.715.212	14.187.414	214.401.472	

Skýringar

7. Fjárfestingagjöld og umsýslubóknanir (framhald)

	Bein fjárfestinga gjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingagjöld	Fjárfestinga gjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestinga gjalda af meðaleign
Samtrygging - 2019					
Vegna innlendra verðbréfasjóða.....	0	653.955	653.955	130.790.926	0,50%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða.....	0	7.241.272	7.241.272	451.771.733	1,60%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða.....	0	10.551.531	10.551.531	870.137.733	1,21%
Vegna erlendra verðbréfasjóða.....	0	21.745.750	21.745.750	4.507.987.231	0,48%
Vegna annarra erl. sjóða um sameiginlega fjárfestingu.....	0	3.646.171	3.646.171	266.639.782	1,37%
Kaup- og sölubóknanir vegna verðbréfaviðskipta.....	1.767.986	0	1.767.986		
Umsýslubóknanir vegna útvistunar eignastýringar.....	18.260.398	0	18.260.398		
Önnur fjárfestingagjöld.....	1.050.113	0	1.050.113		
	21.078.498	43.838.679	64.917.177	6.227.327.405	

	Bein fjárfestinga gjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingagjöld	Fjárfestinga gjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestinga gjalda af meðaleign
Samtrygging - 2018					
Vegna innlendra verðbréfasjóða.....	0	288.343	288.343	57.668.607	0,50%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða.....	0	13.000.100	13.000.100	787.038.903	1,65%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða.....	0	12.611.584	12.611.584	849.403.659	1,48%
Vegna erlendra verðbréfasjóða.....	0	17.030.686	17.030.686	2.713.435.366	0,63%
Vegna annarra erl. sjóða um sameiginlega fjárfestingu.....	0	170.345	170.345	24.456.488	0,70%
Kaup- og sölubóknanir vegna verðbréfaviðskipta.....	2.371.663	0	2.371.663		
Umsýslubóknanir vegna útvistunar eignastýringar.....	14.969.655	0	14.969.655		
Önnur fjárfestingagjöld.....	-2.786.367	0	-2.786.367		
	14.554.950	43.101.058	57.656.008	4.432.003.023	

8. Rekstrargjöld

Hjá lífeyrissjóðnum er enginn starfsmaður en samkvæmt rekstrarsamningi milli sjóðsins og Landsbankans annast bankinn starfrækslu sjóðsins.

		2019	2018
Laun og tengd gjöld til stjórnar sjóðsins sunduriðast þannig:			
Atli Atlasson, formaður stjórnar.....		2.384.000	2.256.000
Snorri Ómarsson, varaformaður stjórnar		1.788.000	1.692.000
Þórir Óskarsson.....		1.192.000	1.128.000
Erla Ósk Ásgeirsdóttir.....		1.192.000	1.128.000
Una Eyþórsdóttir.....		1.192.000	1.128.000
Þorsteinn Frímann Sigurðsson.....		121.500	359.500
Guðríður Sigurðardóttir.....		308.500	238.000
Valur Ægisson.....		586.500	435.500
Mótframlag í lífeyrissjóð og tryggingagjald.....		1.334.662	1.296.402
		10.099.162	9.661.402

		2019	2018
Laun og tengd gjöld til endurskoðunarnefndar sjóðsins sunduriðast þannig:			
Þórir Óskarsson.....		364.700	273.200
Valur Ægisson.....		242.500	94.000
Una Eyþórsdóttir.....		99.000	0
Ólafur Örn Ingólfsson.....		0	88.000
Þorsteinn Frímann Sigurðsson.....		94.000	94.000
Mótframlag í lífeyrissjóð og tryggingagjald.....		121.854	85.113
		922.054	634.313

Skýringar

8. Rekstrargjöld (framhald)

Kostnaður vegna endurskoðunar:

Kostnaður vegna innri endurskoðunar er innifalinn í rekstrarsamningi sjóðsins við Landsbankann.

	2019	2018
Endurskoðun ársreiknings.....	3.721.266	2.553.461
Tæknileg aðstoð við gerð ársreiknings.....	498.683	782.016
	<u>4.219.949</u>	<u>3.335.477</u>

Þóknanir til tryggingafræðings sjóðsins sundurliðast þannig:

	2019	2018
Þóknun fyrir útreikninga á tryggingafræðilegri stöðu.....	1.640.520	1.540.080
Útreikningur örorkumats og lífeyrisúrskurðir.....	321.160	934.019
Önnur þjónusta.....	357.120	285.200
	<u>2.318.800</u>	<u>2.759.299</u>

Rekstrarkostnaður sundurliðast þannig:

	2019	2018
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður:		
Reiknaður umsýslu- og stjórnunarkostnaður	169.682.983	146.031.074
Endurskoðun og reikningsskil	4.219.949	3.335.477
Stjórnarlaun og tengd gjöld	10.099.159	9.661.402
Fjármálaeftirlitið	7.366.000	7.144.667
Lagt í bundna séreign vegna örorku	2.980.965	3.470.754
Tryggingastærðfræðingur	2.318.800	2.759.299
Landssamtök lífeyrissjóða	2.448.100	2.270.335
Endurskoðunarnefndarlaun	922.054	634.313
Starfsábyrgðartrygging	868.639	735.081
Lögfræðikostnaður vegna innheimtu iðgjalda	533.106	272.802
Ýmis kostnaður	1.909.171	870.403
	<u>203.348.926</u>	<u>177.185.607</u>

Umsýslubóknun íslenska lífeyrissjóðsins til rekstraraðila er 0,28% af meðalstöðu hreinna eignar yfir árið. Því til viðbótar reiknast árangurstengd þóknun ef ávöxtun eigna sjóðsins fer umfram þær viðmiðunarvisítölur sem fjárfestingastefna sjóðsins tekur mið af. Árangurstengd þóknun er 8-20% af ávöxtun umfram viðmið sjóðsins. Samanlögð þóknun getur þó ekki farið umfram 0,15% af eignum. Árangurstengd þóknun er reiknuð sérstaklega fyrir samtryggingardeild og hverja ávöxtunarleið séreignardeildar. Árangurstengd þóknun reiknast aðeins af jákvæðri ávöxtun.

Skýringar

9. Eignarhlutir í félögum og sjóðum

Eignarhlutir í félögum og sjóðum greinast þannig:

		2019	2018
Eignarhlutar í innlendum hlutafélögum		6.714.033.670	6.548.441.348
Hlutdeildarskíteini í innlendum sjóðum		7.484.420.283	5.385.467.274
Hlutdeildarskíteini í erlendum sjóðum		25.982.192.631	13.973.475.995
		<u>40.180.646.584</u>	<u>25.907.384.617</u>

Eignarhlutar í skráðum innlendum félögum greinast þannig:

Skráð félög:	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Marel Food Systems hf.....	991.695.346	786.118.322	445.988.724	0	667.756.314	2.891.558.706
Festi hf.....	223.457.171	175.652.117	92.034.096	0	130.294.742	621.438.126
Reitir fasteignafélag hf.....	197.299.476	198.027.383	107.234.223	0	155.317.168	657.878.250
Reginn hf.....	163.730.053	127.637.116	72.530.972	0	108.420.462	472.318.603
Hagar hf.....	125.455.946	103.227.840	59.595.638	0	83.456.170	371.735.594
Arion banki hf.....	122.544.619	87.914.069	57.037.914	0	86.429.968	353.926.570
Iceland Seafood International hf.....	105.975.869	78.304.544	39.191.158	0	59.942.673	283.414.244
Eik hf.....	92.451.433	78.160.277	46.002.243	0	68.014.917	284.628.870
Brim hf.....	88.775.533	65.235.300	40.391.238	0	61.216.172	255.618.243
Heimavellir hf.....	80.499.705	55.582.597	28.664.569	0	43.276.454	208.023.325
Síminn hf.....	43.190.276	27.475.156	13.364.500	0	23.070.068	107.100.000
Skeljungur hf.....	8.251.254	6.160.968	3.106.703	0	6.015.496	23.534.421
	<u>2.243.326.681</u>	<u>1.789.495.689</u>	<u>1.005.141.978</u>	<u>0</u>	<u>1.493.210.604</u>	<u>6.531.174.952</u>

Eignarhlutar í óskráðum innlendum félögum greinast þannig:

Óskráð félög:

Ölgerðin hf.....	61.666.375	37.785.190	19.094.346	0	29.045.283	147.591.194
Loðnuvinnslan hf.....	8.334.141	5.536.898	2.717.569	0	4.523.392	21.112.000
Orf Liftæknihf.....	5.447.665	3.619.234	1.776.359	0	2.956.742	13.800.000
SÍA II GP hf.....	67.200	41.067	19.733	0	32.000	160.000
SÍA III GP hf.....	41.186	25.216	12.047	0	19.613	98.062
Eignarhaldsfélag lífeyrissjóða.....	6.765	10.256	4.801	0	0	21.822
Rekstrarf Framtakssjóðs Íslands GP ehf.....	0	0	0	0	75.640	75.640
	<u>75.563.332</u>	<u>47.017.861</u>	<u>23.624.855</u>	<u>0</u>	<u>36.652.670</u>	<u>182.858.718</u>

HLutabréf eign innlend alls	2.318.890.013	1.836.513.550	1.028.766.833	0	1.529.863.274	6.714.033.670
-----------------------------------	---------------	---------------	---------------	---	---------------	---------------

Hlutdeildarskíteini í innlendum skuldabréfasjóðum greinast þannig:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Landsbréf - Veltubréf	98.715.745	206.976.057	494.050.822	0	0	799.742.624
Skuldabréfasjóðir alls.....	98.715.745	206.976.057	494.050.822	0	0	799.742.624

Skýringar

9. Eignarhlutir í félögum og sjóðum (framhald)

Hlutdeildarskírteini í innlendum hlutabréfasjóðum greinast þannig:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Landsbréf - Úrvalsbréf	672.540.974	509.137.682	255.572.410	0	384.665.027	1.821.916.093
Landsbréf - Öndvegisbréf	130.241.649	70.634.469	21.174.550	0	66.923.440	288.974.108
LEQ	247.629.478	176.388.971	87.748.304	0	138.020.994	649.787.747
Hlutabréfasjóðir alls.....	1.050.412.101	756.161.122	364.495.264	0	589.609.461	2.760.677.948

Fagfjárfestasjóðir greinast þannig:

Innlendir fagfjárfestasjóðir	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Landsbréf Hvattning slhf.....	225.026.522	138.907.351	66.266.944	0	108.381.646	538.582.463
Horn III slhf.....	154.551.562	91.027.831	46.686.594	0	67.693.556	359.959.543
Stefnir veðlánasjóður - ST 1	126.561.827	159.441.789	143.616.588	0	132.669.859	562.290.063
Fagfjárfestasj. Iceland Fixed Income Fund.....	118.587.710	131.000.956	117.214.011	0	104.600.954	471.403.631
Hekla fagfjárfestasjóður	117.159.390	73.521.082	31.381.801	0	58.826.989	280.889.262
GAMMA: OPUS	116.150.000	92.920.000	69.690.000	0	69.690.000	348.450.000
SÍA III slhf	88.186.297	53.991.696	25.795.986	0	41.993.495	209.967.474
GAMMA: AGROS	87.019.100	70.148.050	52.389.050	0	52.389.050	261.945.250
Frumtak 2 slhf.	62.908.326	37.944.689	18.972.342	0	29.956.325	149.781.682
Edda slhf.	52.590.378	31.303.796	15.338.860	0	25.982.150	125.215.184
105 - Miðborg slhf.....	39.204.590	34.848.524	26.136.393	0	30.492.459	130.681.966
ITF I slhf.....	38.253.253	23.453.064	11.157.172	0	18.215.925	91.079.414
Brunnur vaxtarsjóður slhf.....	37.332.666	23.110.698	10.666.476	0	17.777.460	88.887.300
Akta HL1	36.297.502	23.334.116	10.370.702	0	18.148.751	88.151.071
FSÍ	26.096.508	9.133.447	3.914.334	0	9.133.447	48.277.736
SÍA II slhf.....	24.475.594	14.957.232	7.187.190	0	11.655.061	58.275.077
Horn II slhf.....	17.450.867	10.772.305	5.139.013	0	8.405.025	41.767.210
Veðskuldabréfasjóður ÍV	11.900.000	7.000.000	3.500.000	0	5.600.000	28.000.000
Stefnir íslenski Athafnasjóðurinn	9.517.881	4.759.167	1.903.550	0	3.807.193	19.987.791
Landsbréf - Veðskuldabréfasjóður slhf.....	7.638.081	4.339.696	2.256.624	0	3.124.683	17.359.084
GAMMA: NOVUS	1.016.170	812.936	609.702	0	609.702	3.048.510
	1.397.924.224	1.036.728.425	670.193.332	0	819.153.730	3.923.999.711
Innlend hlutdeildarskírteini alls.....	2.547.052.070	1.999.865.604	1.528.739.418	0	1.408.763.191	7.484.420.283

Hlutdeildarskírteini í erlendum hlutabréfasjóðum greinast þannig:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
BlackRock ISF-World Index-USA	2.217.531.077	2.114.391.213	1.526.370.564	0	1.921.416.673	7.779.709.527
T. Rowe Price Fund SICAV - Global Equity	1.541.041.636	1.126.635.584	620.288.809	0	1.054.190.720	4.342.156.749
Fidelity MSCI World Index Fund	1.043.831.689	492.788.913	79.409.777	0	360.451.361	1.976.481.740
Jupiter European Growth fund	471.256.020	324.897.952	150.507.283	0	165.342.138	1.112.003.393
Seilern World Growth I Acc -USD.....	713.739.627	479.198.724	324.418.891	0	516.324.205	2.033.681.447
AXA World Funds - Global Factors.....	593.207.295	406.453.219	230.012.369	0	453.685.561	1.683.358.444
LGT Sustainable Equity Fund.....	459.022.292	308.358.702	203.501.821	0	355.337.918	1.326.220.733
Vanguard U.S. 500 Stock Index Fund - I - USD	338.968.765	230.498.747	135.587.488	0	248.056.770	953.111.770
T. Rowe Price Fund SICAV - Emerging	366.336.187	257.150.460	140.300.506	0	242.999.697	1.006.786.850
Landsbréf - Global Equity Fund.....	236.199.035	165.468.003	96.125.624	0	167.109.571	664.902.233
Mirae Asset - GEM SEC	106.746.672	81.681.688	42.717.279	0	70.973.022	302.118.661
Ashmore SICAV - Emerging Markets Equity	40.981.120	33.641.213	20.918.723	0	30.582.923	126.123.979
Landsbréf LN40	9.181.358	7.809.630	3.695.148	0	3.695.148	24.381.284
Hlutabréfasjóðir alls.....	8.138.042.773	6.028.974.048	3.573.854.282	0	5.590.165.707	23.331.036.810

Skýringar

9. Eignarhlutir í félögum og sjóðum (framhald)

Erlendir skuldabréfasjóðir greinast þannig

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Pareto Global corporate Bond D	212.153.224	186.022.842	146.094.545	0	164.593.157	708.863.768
Ashmore EM Total Return II	197.709.288	191.802.140	143.855.354	0	143.486.432	676.853.214
Erlendir skuldabréfasjóðir alls.....	409.862.512	377.824.982	289.949.899	0	308.079.589	1.385.716.982

Önnur erlend hlutdeildarskíteini greinast þannig:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
UBS LUX RE FDS SEL GL-P ACCH	240.151.877	200.126.575	160.101.257	0	200.126.569	800.506.278
Landsbanki Private Equity II	27.723.257	13.498.371	6.722.452	0	6.722.441	54.666.521
Neuberger Berman Private Debt Fund	68.432.351	54.019.222	50.720.480	0	57.966.137	231.138.190
Neuberger Berman Euro Crossroad CC1.....	60.817.649	46.507.614	28.620.070	0	42.930.105	178.875.438
Landsbanki Mezzanine Fund II	100.965	84.137	33.655	0	33.655	252.412
Önnur hlutdeildarskíteini alls.....	397.226.099	314.235.919	246.197.914	0	307.778.907	1.265.438.839

Erlend hlutdeildarskíteini alls.....	8.945.131.384	6.721.034.949	4.110.002.095	0	6.206.024.203	25.982.192.631
---	----------------------	----------------------	----------------------	----------	----------------------	-----------------------

Hlutdeildarskíteini alls.....	11.492.183.454	8.720.900.553	5.638.741.513	0	7.614.787.394	33.466.612.914
--------------------------------------	-----------------------	----------------------	----------------------	----------	----------------------	-----------------------

Eignarhlutir í félögum og sjóðum alls.....	13.811.073.467	10.557.414.103	6.667.508.346	0	9.144.650.668	40.180.646.584
---	-----------------------	-----------------------	----------------------	----------	----------------------	-----------------------

Samanlagt kostnaðarverð og eignarhlutdeild í skráðum innlendum félögum greinast þannig:

	Samanlöggð eignarhlutdeild í félagi	Samanlagt kostnaðarverð
Arion banki hf.	0,23%	335.317.092
Brim hf	0,33%	224.170.049
EIK fasteignafélag hf	1,00%	297.704.559
Festi hf	1,46%	426.637.750
Hagar hf.	0,70%	354.381.769
Heimavellir hf.	1,64%	200.489.008
Iceland Seafood Intern hf	1,11%	237.957.778
Marel Food Systems hf.	0,61%	1.569.946.494
Reginn hf	1,17%	426.353.640
Reitir fasteignafélag hf.	1,31%	540.989.659
Síminn hf.	0,22%	87.200.000
Skeljungur hf	0,13%	22.499.870
		4.723.647.668

Kostnaðarverð og eignarhlutdeild í innlendum óskráðum félögum greinast þannig:

	Samanlöggð eignarhlutdeild í félagi	Samanlagt kostnaðarverð
Ölgerðin Egill Skallagríms hf.....	1,95%	100.268.435
Önnur óskráð hlutabréf.....		27.923.958
		128.192.393

Samanlagt kostnaðarverð og eignarhlutdeild í innlendum hlutdeildarskíteinum skuldabréfasjóða greinast þannig:

	Samanlöggð eignarhlutdeild í sjóði	Samanlagt kostnaðarverð
Landsbréf - Veltubréf	2,19%	788.770.864
		788.770.864

Samanlagt kostnaðarverð og eignarhlutdeild í innlendum hlutdeildarskíteinum hlutabréfasjóða greinast þannig:

	Samanlöggð eignarhlutdeild í sjóði	Samanlagt kostnaðarverð
Landsbréf - LEQ UCITS EHF.	23,44%	584.612.185
Landsbréf - Úrvalsbréf	14,27%	207.332.729
Landsbréf - Öndvegisbréf	17,37%	1.403.585.995
		2.195.530.909

Skýringar

9. Eignarhlutir í félögum og sjóðum (framhald)

Samanlagt kostnaðarverð og eignarhlutdeild í innlendum fagfjárfestasjóðum greinast þannig:

	Samanlöggð eignarhlutdeild í sjóði	Samanlagt kostnaðarverð
105 Miðborg slhf.....	3,75%	138.750.000
Akta HL1.....	5,46%	84.760.263
Brunnur vaxtarsjóður slhf.....	3,75%	74.798.865
Edda slhf.....	3,87%	75.635.385
Frumtak2 slhf.....	3,05%	141.997.458
FSÍ.....	1,01%	23.298.630
GAMMA:AGROS.....	5,57%	150.450.000
GAMMA: Novus.....	7,21%	152.425.500
GAMMA: OPUS.....	12,53%	150.000.000
Landsbréf - Hekla.....	13,92%	183.358.805
Horn II slhf.....	5,13%	199.016.300
Horn III slhf.....	5,45%	464.784.111
ITF I slhf.....	2,43%	65.639.596
Veðskuldabréfasjóður ÍV	2,48%	26.808.000
Fagfjárfestasjóðurinn Iceland Fixed Income Fund.....	3,23%	199.470.402
Landsbréf Hvattning slhf.....	6,38%	538.582.463
SÍA III slhf.....	2,72%	200.542.000
Stefnir Íslenski Athafnasjóðurinn	6,23%	4.689.768
SÍA II slhf.....	4,00%	33.940.867
Stefnir veðlánasjóður - ST 1.....	8,26%	462.000.003
Landsbréf - Veðskuldabréfasjóður slhf.....	2,86%	7.464.014
		3.378.412.428

Samanlagt kostnaðarverð og eignarhlutdeild í hlutdeildarskíteinum erlendra hlutabréfasjóða greinast þannig:

	Samanlöggð eignarhlutdeild í sjóði	Samanlagt kostnaðarverð
Ashmore SICAV - Emerging Markets Equity	8,12%	127.668.730
AXA World Funds - Global Factors.....	1,77%	1.539.361.278
BlackRock ISF-World Index-USA.....	0,51%	5.703.734.747
Fidelity MSCI World Index Fund.....	13,66%	1.662.409.350
Jupiter European Growth fund.....	0,39%	951.640.795
LGT Sustainable Equity Fund.....	1,20%	1.196.390.193
Landsbréf Global Equity Fund.....	24,06%	428.416.413
Landsbréf - Nordic 40.....	6,77%	19.085.734
Mirae Asset- GEM SEC- I-E-USD.....	21,19%	258.547.676
Seillern World Growth I Acc -USD.....	1,12%	1.924.598.030
T. Rowe Price Fund SICAV - Emerging	0,31%	880.489.693
T.Rowe Price Funds SICAV - Global Equitie Class I.....	1,78%	2.272.949.767
Vanguard U.S. 500 Stock Index Fund - I - USD	0,10%	842.984.234
		17.808.276.641

Samanlagt kostnaðarverð og eignarhlutdeild í hlutdeildarskíteinum erlendra skuldabréfasjóða greinast þannig:

	Samanlöggð eignarhlutdeild í sjóði	Samanlagt kostnaðarverð
Ashmore Emerging Markets Total Return Fund.....	0,06%	559.512.381
Pareto Global Corporate Bond Fund.....	1,33%	659.237.260
		1.218.749.641

Samanlagt kostnaðarverð og eignarhlutdeild í öðrum erlendum hlutdeildarskíteinum greinast þannig:

	Samanlöggð eignarhlutdeild í sjóði	Samanlagt kostnaðarverð
Landsbanki Mezzanine Fund II.....	13,38%	2.384.452
UBS LUX RE FDS SEL GL-P ACCH.....	0,10%	599.220.000
LPE II.....	5,04%	23.690.330
Neuberger Berman Private Debt Fund.....	0,33%	215.575.091
Neuberger Berman Euro Crossroad CC1.....	2,30%	167.971.667
		1.008.841.540

Samtals kostnaðarverð eignarhluta í félögum og sjóðum..... 31.250.422.085

Skýringar

9. Eignarhlutir í félögum og sjóðum (framhald)

Eignarhlutir í félögum og sjóðum 2019 flokkaðir eftir matsaðferðum:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Eignarhlutir í félögum og sjóðum - stig 1.....	11.940.359.812	9.159.431.901	5.727.492.243	0	7.981.065.369	34.808.349.325
Eignarhlutir í félögum og sjóðum - stig 2.....	0	0	0	0	0	0
Eignarhlutir í félögum og sjóðum - stig 3.....	1.870.713.655	1.397.982.205	940.016.103	0	1.163.585.299	5.372.297.262
	13.811.073.467	10.557.414.106	6.667.508.346	0	9.144.650.668	40.180.646.587

Eignarhlutir í félögum og sjóðum 2018 flokkaðir eftir matsaðferðum:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Eignarhlutir í félögum og sjóðum - stig 1.....	7.378.612.275	5.512.001.470	3.127.211.051	0	4.485.221.874	20.503.046.670
Eignarhlutir í félögum og sjóðum - stig 2.....	0	0	0	0	0	0
Eignarhlutir í félögum og sjóðum - stig 3.....	1.935.248.561	1.411.616.629	924.890.713	0	1.132.582.044	5.404.337.947
	9.313.860.836	6.923.618.099	4.052.101.764	0	5.617.803.918	25.907.384.617

10. Skuldabréf

Skuldabréf greinast þannig:

	2019	2018
Skuldabréf með ríkisábyrgð.....	33.482.151.199	27.993.368.236
Skuldabréf sveitarfélaga.....	4.069.260.857	4.397.302.831
Sértryggð skuldabréf láanastofnana.....	12.165.699.098	11.140.968.278
Skuldabréf og víxlar fjármálfyrirtækja.....	675.638.254	0
Skuldabréf og víxlar fyrirtækja.....	6.609.118.751	6.298.964.713
	57.001.868.159	49.830.604.058

Skuldabréf með ríkisábyrgð greinast þannig:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Ríkisbréf.....	2.549.314.491	2.741.545.938	2.877.236.581	6.357.998.967	2.351.367.978	16.877.463.955
Íbúðabréf.....	2.232.187.234	3.152.403.777	2.813.130.780	4.148.716.844	3.581.176.915	15.927.615.550
Húsbréf.....	8.295.442	8.295.398	8.295.398	8.580.012	44.193.487	77.659.738
Byggðastofnun.....	39.582.217	76.987.045	39.582.217	443.260.476	0	599.411.955
Skuldabréf með ríkisábyrgð alls.....	4.829.379.385	5.979.232.158	5.738.244.976	10.958.556.299	5.976.738.380	33.482.151.199

Önnur skuldabréf greinast þannig

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Skuldabréf sveitarfélaga.....	954.093.675	1.016.073.307	960.949.651	0	1.138.144.224	4.069.260.857
Sértryggð skuldabréf láanastofnana.....	2.801.179.685	3.153.066.752	2.978.136.140	0	3.233.316.521	12.165.699.098
Skuldabréf og víxlar fyrirtækja.....	1.732.238.562	1.749.167.548	1.534.930.834	0	1.592.781.807	6.609.118.751
Skuldabréf og víxlar fjármálfyrirtækja.....	218.588.847	218.588.847	218.588.847	0	19.871.713	675.638.254
Önnur skuldabréf alls.....	5.706.100.769	6.136.896.454	5.692.605.472	0	5.984.114.265	23.519.716.960
Skuldabréf alls.....	10.535.480.154	12.116.128.612	11.430.850.449	10.958.556.299	11.960.852.645	57.001.868.159

Skuldabréf 2019 flokkuð eftir matsaðferðum:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Skuldabréf á gangvirði - stig 1.....	8.370.213.843	9.704.299.792	9.258.873.555	9.627.023.736	9.844.966.815	46.805.377.741
Skuldabréf á gangvirði - stig 2.....	1.920.448.794	2.223.890.364	2.050.497.335	1.331.532.563	1.966.784.345	9.493.153.401
Skuldabréf á gangvirði - stig 3.....	244.817.517	187.938.456	121.479.559	0	149.101.485	703.337.017
	10.535.480.154	12.116.128.612	11.430.850.449	10.958.556.299	11.960.852.645	57.001.868.159

Skuldabréf 2018 flokkuð eftir matsaðferðum:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Skuldabréf á gangvirði - stig 1.....	7.790.487.109	8.934.567.578	8.005.273.779	8.741.445.532	8.707.424.524	42.179.198.522
Skuldabréf á gangvirði - stig 2.....	1.582.758.370	1.939.566.678	1.707.299.461	356.357.233	1.626.200.782	7.212.182.524
Skuldabréf á gangvirði - stig 3.....	136.679.205	119.726.764	88.777.572	0	94.039.471	439.223.012
	9.509.924.684	10.993.861.020	9.801.350.812	9.097.802.765	10.427.664.777	49.830.604.058

Skýringar

11. Niðurfærsla verðbréfa

Engin niðurfærsla er færð í árslok 2019 þar sem allar eignir félagsins eru færðar á gangvirði.

12. Skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum

Fjárfestingar skiptast þannig eftir gjaldmiðlum:

2019	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
						31.12.2019
Fjárfestingar í ISK.....	15.331.462.524	15.795.378.852	13.783.486.827	10.958.556.299	14.793.245.490	70.662.129.993
Fjárfestingar í USD.....	7.730.137.239	5.947.881.920	3.742.172.674	0	5.535.289.753	22.955.481.586
Fjárfestingar í EUR.....	1.028.000.576	701.072.269	393.046.774	0	574.027.750	2.696.147.369
Fjárfestingar í NOK.....	212.153.224	186.022.842	146.094.545	0	164.593.157	708.863.768
Fjárfestingar í GBP.....	44.800.057	43.186.833	33.557.974	0	38.347.163	159.892.027
	24.346.553.621	22.673.542.716	18.098.358.795	10.958.556.299	21.105.503.313	97.182.514.743
Hlutfallsleg skipting	25,1%	23,3%	18,6%	11,3%	21,7%	100%
2018	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
						31.12.2018
Fjárfestingar í ISK.....	14.010.251.600	14.326.308.837	11.643.334.040	9.097.802.765	13.029.840.041	62.107.537.283
Fjárfestingar í USD.....	4.088.723.296	3.115.852.001	1.927.540.644	0	2.702.679.295	11.834.795.236
Fjárfestingar í EUR.....	507.425.987	282.969.141	132.267.242	0	143.431.630	1.066.094.000
Fjárfestingar í NOK.....	194.698.777	170.718.216	134.074.933	0	151.051.612	650.543.538
Fjárfestingar í GBP.....	22.685.860	21.630.924	16.235.717	0	18.466.117	79.018.618
	18.823.785.520	17.917.479.119	13.853.452.576	9.097.802.765	16.045.468.695	75.737.988.675

13. Skuldbinding í framtaks- og fasteignasjóðum

Lifeyrissjóðurinn hefur skuldbundið sig til þess að fjárfesta í framtaks- og fasteignasjóðum. Heildarskuldbinding í framtaks- og fasteignasjóðum í árslok 2019 var 748,0 m.kr. samanborið við 813,3 m.kr. í árslok 2018. Skuldbindingin er bæði í íslenskum krónum og erlendri mynt og greiðist á næstu fimm árum.

14. Lifeyrisskuldbindingar

Tryggingafræðilegt mat á lifeyrisskuldbindingum samtryggingardeilda sjóðsins.

Tryggingafræðilegt mat á lifeyrisskuldbindingum sjóðsins fer fram einu sinni á ári og miðar við stöðu í árslok.

Eignir:	2019	2018
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjörs í árslok.....	49.314.481.254	43.761.667.389
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjörs í ársþyrjun.....	43.761.667.389	36.676.944.063
Hækkun/lækkun endurmetinnar eignar á árinu.....	5.552.813.865	7.084.723.326

Skuldbindingar:	2019	2018
Skuldbindingar í árslok.....	50.293.580.913	44.593.577.329
Skuldbindingar í ársþyrjun.....	44.593.577.329	36.350.607.396
Hækkun/lækkun skuldbindinga á árinu.....	5.700.003.584	8.242.969.933
Breyting á tryggingafræðilegri stöðu á árinu.....	-147.189.720	-1.158.246.607

	2019	2018
Áfallnar lifeyrisskuldbindingar í ársþyrjun.....	15.811.367.120	13.115.146.434
Hækkun lifeyrisskuldbindinga vegna vaxta og verðbóta.....	1.056.120.131	974.369.140
Hækkun áunninna réttinda vegna iðgjaldala ársins.....	2.084.105.772	1.860.186.280
Lækkun vegna greidds lifeyris á árinu.....	-126.864.370	-92.827.000
Hækkun vegna nýrra lífslíkataflna.....	219.717.251	234.003.766
Hækkun/lækkun vegna annarra breytinga.....	-260.176.327	-279.511.501
Áfallnar lifeyrisskuldbindingar í árslok.....	18.784.269.576	15.811.367.119

Skýringar

15. Kröfur á launagreiðendur

Kröfur á launagreiðendur greinast þannig:

	31.12.2019	31.12.18
Eignfærsla óinnheimtra iðgjalda.....	176.508.217	212.055.429
	<u>176.508.217</u>	<u>212.055.429</u>

16. Aðrar kröfur

Aðrar kröfur greinast þannig:

	31.12.2019	31.12.18
Aðrar skammtímakröfur.....	2.528	58.872.844
	<u>2.528</u>	<u>58.872.844</u>

17. Aðrar skuldir

Aðrar skuldir greinast þannig:

	31.12.2019	31.12.18
Ógreiddir staðgreiðsluskattar.....	25.621.008	22.544.151
Ógreiddur kostnaður.....	45.955.775	29.382.686
Lánardrottnar.....	1.444.204	9.701.389
	<u>73.020.987</u>	<u>61.628.226</u>

18. Samþykki ársreiknings

Ársreikningurinn var samþykktur af stjórn og framkvæmdastjóra sjóðsins þann 26. mars 2020

Skýringar

Skýringar

19. Kennitölur

Fimm ára yfirlit um kennitölur sjóðsins:

	2019	2018	2017	2016	2015
Ávöxtun:					
Hrein raunávöxtun	9,72%	0,86%	4,62%	0,95%	10,82%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar					
sl. 3 ár	5,00%	2,10%	5,43%	5,28%	5,92%
sl. 5 ár *.....	5,31%	4,25%	4,68%	4,44%	5,05%
sl. 10 ár *	4,99%	4,54%	0,16%	-0,09%	0,79%
*) Ávöxtuntölur samtryggingadeildar frá 2002 til og með 2011 hafa ekki verið reiknaðar upp m.t.t. reglna 335/2015 varðandi virðisbreytingu skuldabréfa					
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður í hlutfalli af eignum:.....	0,21%	0,22%	0,22%	0,24%	0,23%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga:					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	32,94%	23,02%	34,03%	37,88%	37,95%
Skráð skuldabréf.....	56,81%	63,52%	58,39%	50,76%	50,67%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	8,41%	11,18%	6,27%	6,97%	6,98%
Óskráð skuldabréf.....	1,85%	2,28%	1,31%	0,42%	0,42%
Bankainnstæður.....	0,00%	0,00%	0,00%	3,97%	3,98%
Lykiltölur á föstu verðlagi:					
Iöggjöld alls (á föstu verðlagi).....	10.676.387.709	9.157.592.974	7.850.926.413	6.693.884.267	5.624.963.179
Lífeyrir alls (á föstu verðlagi).....	2.671.634.758	2.380.147.899	2.167.898.880	2.002.259.269	1.704.875.079
Hreinar fjárfestingatekjur (á föstu verðlagi).....	10.906.611.763	3.327.670.121	4.529.264.094	2.028.001.607	6.785.192.708
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður alls (á föstu verðlagi).....	203.348.926	181.918.252	168.610.106	157.229.460	141.824.786
Hækkun(lækkun) á hreinni eign (á föstu verðlagi).....	18.749.049.177	9.959.758.014	10.070.335.320	6.562.398.223	10.563.456.021
Lífeyrisbyrði.....					
25,02%	25,99%	27,61%	11,82%	16,11%	
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður í % af iöggjöldum.....	1,90%	1,99%	2,15%	2,57%	2,92%
Hreinar fjárfestingatekjur í % af meðalstöðu eigna.....	12,15%	4,29%	6,48%	3,23%	12,66%
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna.....	0,23%	0,23%	0,24%	0,25%	0,26%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum:					
Eignir í ISK.....	72,71%	82,00%	86,65%	89,43%	89,96%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum.....	27,29%	18,00%	13,35%	10,57%	10,04%
Fjöldi:					
Fjöldi virkra sjóðfélaga - meðaltal.....	17.144	15.524	13.245	11.781	9.818
Fjöldi virkra lífeyrisþega - meðaltal.....	608	531	454	394	354
Fjöldi virkra sjóðfélaga í fyrirframgr. - meðaltal.....	0	0	0	1	27
Fjöldi virkra sjóðfélaga í inngr. inn á lán - meðaltal.....	2.536	2.279	2.232	2.022	828
Hlutfallsleg skipting lífeyris án sérstakrar greiðslu inn á lán:					
Ellílfeyrir.....	80,10%	80,71%	80,52%	79,37%	66,86%
Fyrirframgreiðsla séreignarsparnaðar.....	0,00%	0,00%	0,00%	0,26%	21,36%
Örorkulífeyrir.....	8,88%	7,82%	7,48%	8,68%	5,02%
Makalífeyrir.....	5,05%	3,22%	4,56%	1,59%	1,52%
Barnalífeyrir.....	5,16%	5,31%	4,51%	5,47%	2,61%
Greiðslur til dánararbúa.....	0,81%	0,86%	0,71%	2,54%	2,25%
Greitt til erlendra ríkisborgara.....	0,00%	2,08%	2,22%	2,07%	0,37%
Fjárhagsstaða skv. tryggingafræðilegri úttekt:					
Hrein eign umfram heildarskuldbindingar	-1,9%	-1,9%	0,9%	0,1%	3,0%
Hrein eign umfram áfallnar skuldbindingar	4,8%	1,3%	5,1%	2,8%	7,6%

Skýringar

Yfirlit um kennitölur, skipt niður á brautir sjóðsins:

	2019	2018	2017	2016	2015
Líf I					
Ávöxtun:					
Nafnávöxtun.....	15,10%	3,63%	6,28%	1,05%	17,01%
Meðaltal nafnávöxtunar síðustu 10 ára.....	8,83%	8,91%	5,25%	5,43%	7,29%
Hrein raunávöxtun	12,10%	0,36%	4,47%	-1,02%	14,72%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 5 ára	5,94%	4,59%	5,50%	5,71%	6,43%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 10 ára	5,79%	5,28%	0,53%	0,45%	1,60%
Slutfallsleg skipting fjárfestinga:					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	45,32%	33,33%	46,25%	48,77%	47,79%
Skráð skuldabréf.....	41,46%	48,42%	42,41%	40,15%	39,28%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	11,41%	16,15%	9,68%	10,29%	11,05%
Óskráð skuldabréf.....	1,81%	2,10%	1,60%	0,73%	0,38%
Bankainnstæður	0,00%	0,00%	0,06%	0,07%	1,50%
Slutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum:					
Eignir í ISK.....	62,97%	74,43%	76,32%	83,12%	82,42%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum.....	37,03%	25,57%	23,68%	16,88%	17,58%
Fjöldi:					
Fjöldi sjóðfélaga	21.986	20.558	19.216	16.866	16.826
Fjöldi lífeyrisþega	85	62	39	205	45
Fjöldi sjóðfélaga í fyrirframgreiðslu.....	0	0	0	1	68
Fjöldi sjóðfélaga í inngreiðslu inn á lán.....	2.840	2.332	2.205	1.756	1.510
Slutfallsleg skipting lífeyrir:					
Ellilífeyrir.....	46,34%	15,10%	65,66%	37,36%	5,34%
Fyrirframgreiðsla séreignarsparnaðar.....	0,00%	0,00%	0,00%	1,39%	85,29%
Örorkulífeyrir.....	5,56%	7,51%	8,21%	7,45%	0,28%
Makalífeyrir.....	27,06%	1,24%	3,53%	0,00%	0,99%
Barnalífeyrir.....	19,60%	21,43%	4,18%	22,26%	2,25%
Annar lífeyrir.....	1,45%	54,73%	18,41%	31,55%	5,85%
Lykiltölur á föstu verðlagi:					
Iðgjöld alls (á föstu verðlagi).....	3.110.080.765	2.545.465.660	1.629.348.750	1.706.818.211	582.022.345
Lífeyrir alls (á föstu verðlagi).....	1.207.638.051	988.153.875	863.034.102	771.328.572	619.404.214
Hreinar fjárfestingatekjur (á föstu verðlagi).....	3.216.551.449	736.339.480	1.131.550.740	206.951.996	2.438.666.106
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður alls (á föstu verðlagi).....	50.016.167	48.004.013	42.909.779	40.065.095	38.751.967
Hækkun(lækkun) á hreinni eign (á föstu verðlagi).....	5.068.977.996	2.245.647.251	1.854.955.609	1.102.376.540	2.362.532.270
Lífeyrisbyrði.....	38,83%	38,82%	52,97%	45,19%	106,42%
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður í % af iðgjöldum.....	1,61%	1,89%	2,63%	2,35%	6,66%
Hreinar fjárfestingatekjur í % af meðalstöðu eigna.....	14,33%	3,81%	6,33%	1,24%	15,95%
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna.....	0,22%	0,25%	0,24%	0,24%	0,25%

Skyringar

Yfirlit um kennitölur, skipt niður á brautir sjóðsins:

	2019	2018	2017	2016	2015
Lif II					
Ávöxtun:					
Nafnávöxtun.....	13,33%	3,82%	6,41%	2,93%	13,34%
Meðaltal nafnávöxtunar síðustu 10 ára.....	8,05%	8,15%	4,99%	5,14%	6,71%
Hrein raunávöxtun	10,38%	0,55%	4,60%	0,82%	11,12%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 5 ára	5,40%	4,22%	4,76%	4,64%	5,07%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 10 ára	5,03%	4,54%	0,28%	0,18%	1,05%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga:					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	37,05%	26,20%	38,11%	40,35%	39,88%
Skráð skuldabréf.....	51,35%	58,75%	53,72%	51,64%	49,76%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	9,52%	12,44%	6,74%	7,25%	6,97%
Óskráð skuldabréf.....	2,08%	2,61%	1,40%	0,73%	0,48%
Bankainnstæður	0,00%	0,00%	0,03%	0,03%	2,90%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum:					
Eignir í ISK.....	69,66%	79,96%	82,93%	89,08%	90,46%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum.....	30,34%	20,04%	17,07%	10,92%	9,54%
Fjöldi:					
Fjöldi sjóðfélaga	7.854	7.472	7.039	6.170	6.098
Fjöldi lífeyrisþega	62	42	50	35	38
Fjöldi sjóðfélaga í fyrirframgreiðslu.....	0	0	0	2	42
Fjöldi sjóðfélaga í inngreiðslu inn á lán.....	799	705	786	708	646
Hlutfallsleg skipting lífeyris:					
Ellilifeyrir.....	86,49%	59,46%	59,39%	25,31%	13,67%
Fyrirframgreiðsla séreignarsparnaðar.....	0,00%	0,00%	0,00%	3,80%	72,64%
Örorkulfifeyrir.....	11,31%	19,50%	4,45%	5,02%	0,21%
Makalífeyrir.....	1,37%	9,19%	7,12%	1,42%	0,89%
Barnalífeyrir.....	0,83%	9,30%	11,76%	27,09%	12,58%
Annar lífeyrir.....	0,00%	2,55%	17,28%	37,37%	0,01%
Lykiltölur á föstu verðlagi:					
Iðgjöld alls (á föstu verðlagi).....	1.789.806.896	1.709.167.196	1.580.662.403	1.227.669.765	1.391.409.320
Lífeyrir alls (á föstu verðlagi).....	364.328.039	327.319.681	371.351.733	336.584.277	305.512.865
Hreinar fjárfestingatekjur (á föstu verðlagi).....	2.674.447.868	730.019.443	1.080.329.139	472.577.277	1.724.592.092
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður alls (á föstu verðlagi).....	46.717.128	41.194.707	38.511.726	36.349.060	32.743.281
Hækkuð(lækkun) á hreinni eign (á föstu verðlagi).....	4.053.209.597	2.070.672.251	2.251.128.083	1.327.313.705	2.777.745.267
Lífeyrisbyrði.....	20,36%	19,15%	23,49%	27,42%	21,96%
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður í % af iðgjöldum.....	2,61%	2,41%	2,44%	2,96%	2,35%
Hreinar fjárfestingatekjur í % af meðalstöðu eigna.....	12,78%	3,97%	6,44%	3,10%	12,77%
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna.....	0,22%	0,22%	0,23%	0,24%	0,24%

Skýringar

Yfirlit um kennitölur, skipt niður á brautir sjóðsins:

Lif III

Ávöxtun:

	2019	2018	2017	2016	2015
Nafnávöxtun.....	11,20%	4,41%	6,62%	4,13%	9,83%
Meðaltal nafnávöxtunar síðustu 10 ára.....	7,40%	7,53%	4,53%	4,80%	5,80%
Hrein rauunávöxtun	8,31%	1,12%	4,80%	1,99%	7,68%
Meðaltal hreinnar rauunávöxtunar síðustu 5 ára	4,74%	3,78%	3,87%	3,63%	3,83%
Meðaltal hreinnar rauunávöxtunar síðustu 10 ára	4,40%	3,94%	-0,16%	-0,15%	0,18%

Slutfallsleg skipting fjárfestinga:

Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	27,72%	19,08%	31,86%	37,15%	35,30%
Skráð skuldabréf.....	60,86%	67,67%	61,44%	56,37%	55,24%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	9,12%	10,16%	5,23%	5,54%	5,13%
Óskráð skuldabréf.....	2,30%	3,08%	1,45%	0,90%	0,43%
Bankainnstæður	0,00%	0,00%	0,03%	0,04%	3,91%

Slutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum:

Eignir í ISK.....	76,16%	84,05%	87,96%	92,57%	94,20%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum.....	23,84%	15,95%	12,04%	7,43%	5,80%

Fjöldi:

Fjöldi sjóðfélaga	5.296	4.999	4.613	4.021	3.993
Fjöldi lífeyrisþega	200	186	176	186	186
Fjöldi sjóðfélaga í fyrirframgreiðslu.....	0	0	0	0	8
Fjöldi sjóðfélaga í inngreiðslu inn á lán.....	380	342	380	351	318

Slutfallsleg skipting lífeyris:

Ellilífeyrir.....	87,42%	92,62%	85,84%	86,71%	87,37%
Fyrirframgreiðsla séreignarsparnaðar.....	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	5,27%
Örorkulífeyrir.....	0,74%	0,55%	0,84%	1,26%	0,00%
Makalífeyrir.....	4,21%	1,58%	5,34%	2,59%	1,82%
Barnalífeyrir.....	5,22%	3,34%	6,36%	6,59%	1,36%
Annar lífeyrir.....	2,41%	1,91%	1,62%	2,84%	4,18%

Lykiltölur á föstu verðlagi:

Iðgjöld alls (á föstu verðlagi).....	2.177.560.501	1.585.571.284	1.502.616.302	1.225.293.206	1.657.902.122
Lifeyrir alls (á föstu verðlagi).....	403.753.125	422.045.501	406.087.349	431.450.790	426.119.919
Hreinar fjárfestingatekjur (á föstu verðlagi).....	1.832.739.480	652.595.381	860.809.707	491.507.979	973.035.912
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður alls (á föstu verðlagi).....	36.938.849	31.768.091	29.444.865	27.525.198	24.004.836
Hækkuð(lækkun) á hreinni eign (á föstu verðlagi).....	3.569.608.007	1.784.353.073	1.927.893.796	1.257.825.196	2.180.813.280
Lifeyrisbyrði.....	18,54%	26,62%	27,03%	35,21%	25,70%
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður í % af iðgjöldum.....	1,70%	2,00%	1,96%	2,25%	1,45%
Hreinar fjárfestingatekjur í % af meðalstöðu eigna.....	10,99%	4,53%	6,63%	4,24%	9,63%
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna.....	0,22%	0,22%	0,23%	0,24%	0,24%

Skýringar

Yfirlit um kennitölur, skipt niður á brautir sjóðsins:

Lif IV

Ávöxtun:

	2019	2018	2017	2016	2015
Nafnávöxtun.....	7,53%	5,10%	6,18%	6,13%	4,27%
Meðaltal nafnávöxtunar síðustu 10 ára.....	6,05%	6,40%	3,29%	4,04%	4,56%
Hrein rauunávöxtun	4,73%	1,79%	4,37%	3,95%	2,23%
Meðaltal hreinnar rauunávöxtunar síðustu 5 ára.....	3,41%	2,94%	2,28%	1,79%	1,50%
Meðaltal hreinnar rauunávöxtunar síðustu 10 ára	3,08%	2,85%	-1,34%	-0,87%	-0,99%

Hlutfallsleg skipting fjárfestinga:

Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	0,00%	0,00%	9,94%	21,53%	20,70%
Skráð skuldabréf.....	100,00%	100,00%	90,06%	78,47%	63,09%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Óskráð skuldabréf.....	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Bankainnstæður	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	16,21%

Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum:

Eignir í ISK.....	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	98,28%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum.....	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	1,72%

Fjöldi:

Fjöldi sjóðfélaga	4.487	4.236	3.933	3.443	3.432
Fjöldi lífeyrisþega	463	410	359	315	274
Fjöldi sjóðfélaga í fyrirframgreiðslu.....	0	0	0	0	3
Fjöldi sjóðfélaga í inngreiðslu inn á lán.....	189	186	231	204	182

Hlutfallsleg skipting lífeyris:

Ellilífeyrir.....	91,74%	90,50%	94,00%	98,27%	94,60%
Fyrirframgreiðsla séreignarsparnaðar.....	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	2,40%
Örorkulífeyrir.....	0,01%	0,00%	0,72%	0,07%	0,49%
Makálífeyrir.....	3,04%	3,38%	3,25%	0,44%	1,13%
Barnalífeyrir.....	5,04%	5,57%	1,97%	0,52%	0,89%
Annar lífeyrir.....	0,18%	0,55%	0,07%	0,70%	0,49%

Lykiltölur á föstu verðlagi:

Iðgjöld alls (á föstu verðlagi).....	1.587.345.132	1.385.744.859	1.396.182.318	1.280.046.964	1.075.460.988
Lifeyrir alls (á föstu verðlagi).....	540.255.760	516.417.366	428.958.261	367.979.542	287.545.778
Hreinar fjárfestingatekjur (á föstu verðlagi).....	743.196.383	466.997.705	490.618.569	408.738.271	248.477.539
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður alls (á föstu verðlagi).....	22.799.036	19.772.616	17.931.962	15.443.845	13.289.658
Hækkuð(lækkun) á hreinni eign (á föstu verðlagi).....	1.767.486.719	1.316.552.582	1.439.910.665	1.305.361.848	1.023.103.091
Lífeyrisbyrði.....	34,04%	37,27%	30,72%	28,75%	26,74%
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður í % af iðgjöldum.....	1,44%	1,43%	1,28%	1,21%	1,24%
Hreinar fjárfestingatekjur í % af meðalstöðu eigna.....	7,23%	5,19%	6,22%	6,16%	4,44%
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna.....	0,22%	0,22%	0,23%	0,23%	0,24%

Skyringar

Yfirlit um kennitölur, skipt niður á brautir sjóðsins:

	2019	2018	2017	2016	2015
Samtrygging					
Ávöxtun:					
Nafnávöxtun.....	13,14%	4,34%	6,64%	3,38%	15,07%
Meðaltal nafnávöxtunar síðustu 10 ára.....	7,75%	7,64%	4,82%	4,93%	6,48%
Hrein raunávöxtun	10,19%	1,06%	4,82%	1,26%	12,82%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 5 ára *.....	5,92%	4,72%	5,31%	4,98%	5,13%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 10 ára *	4,74%	4,05%	0,12%	-0,17%	0,83%
Slutfallsleg skipting fjárfestinga:					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	35,81%	23,84%	29,97%	33,95%	33,85%
Skráð skuldabréf **	54,46%	62,27%	62,49%	58,16%	56,13%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	7,51%	11,17%	6,05%	6,86%	6,80%
Óskráð skuldabréf **	2,21%	2,72%	1,46%	1,00%	0,63%
Bankainnstæður	0,00%	0,00%	0,03%	0,04%	2,59%
Slutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum:					
Eignir í ISK.....	70,09%	81,21%	83,76%	89,32%	90,63%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum.....	29,91%	18,79%	16,24%	10,68%	9,37%
Fjöldi:					
Fjöldi sjóðfélaga	10.662	9.907	8.943	7.181	7.139
Fjöldi lífeyrisþega	353	301	251	211	178
Slutfallsleg skipting lífeyris:					
Ellilifeyrir.....	37,02%	33,34%	25,99%	21,70%	19,08%
Fyrirframgreiðsla séreignarsparnaðar.....	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Örorkulifeyrir.....	53,98%	58,57%	65,53%	72,97%	74,98%
Makalífeyrir.....	7,47%	5,26%	5,80%	2,59%	3,44%
Barnalífeyrir.....	1,52%	2,83%	2,69%	2,73%	2,50%
Annar lífeyrir.....	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Lykiltölur á föstu verðlagi:					
Iðgiold alls (á föstu verðlagi).....	2.011.594.415	1.931.643.975	1.742.116.746	1.254.056.120	918.168.404
Lífeyrir alls (á föstu verðlagi).....	155.659.783	126.211.476	98.467.435	94.915.010	66.292.304
Hreinar fjárfestingsatekjur (á föstu verðlagi).....	2.439.676.582	741.718.113	965.955.938	448.226.084	1.400.421.057
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður alls (á föstu verðlagi).....	46.877.745	41.178.825	39.811.773	37.846.263	33.035.044
Hækkun(lækkun) á hreinni eign (á föstu verðlagi).....	4.289.766.858	2.542.532.856	2.596.447.167	1.569.520.932	2.219.262.113
Lífeyrisbýrði.....	7,74%	6,53%	5,57%	7,57%	7,22%
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður í % af iðgjöldum.....	2,33%	2,13%	2,25%	3,02%	3,60%
Hreinar fjárfestingsatekjur í % af meðalstöðu eigna.....	12,55%	4,50%	6,70%	3,57%	14,32%
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna.....	0,24%	0,25%	0,28%	0,30%	0,30%

*) Ávöxtunartölur samtryggingardeildar frá 2002 til og með 2011 hafa ekki verið reiknaðar upp m.t.t. reglna 335/2015 varðandi virðisbreytingu skuldabréfa.

**) Tölur vegna 2015 hafa ekki verið reiknaðar upp m.t.t reglna 335/2015 varðandi virðisbreytingu skuldabréfa.

Skýringar

Stjórnarháttayfirlýsing Íslenska lífeyrissjóðsins fyrir árið 2019

Stjórnarháttayfirlýsing

Góðir stjórnarhættir Íslenska lífeyrissjóðsins leggja grunninn að traustum samskiptum sjóðfélaga, stjórnarmanna og stjórnenda sjóðsins og stuðla að hlutlægni, heilindum, gagnsæi og ábyrgð í stjórnun við rekstur sjóðsins. Stjórn Íslenska lífeyrissjóðsins leggur áherslu á að viðurkenndum leiðbeiningum um stjórnarhætti sé fylgt og að stjórnarhættir sjóðsins á hverjum tíma séu í samræmi við þær leiðbeiningar.

Íslenski lífeyrissjóðurinn

Íslenski lífeyrissjóðurinn er almennur lífeyrissjóður sem starfar skv. lögum nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Íslenski lífeyrissjóðurinn er með rekstrarsamning við Landsbankann hf. sem sér um daglegan rekstur sjóðsins.

Stjórnarhættir

Stjórnarháttayfirlýsing þessi er í samræmi við 51. gr. reglna um ársreikninga lífeyrissjóða nr. 335/2015. Stjórn Íslenska lífeyrissjóðsins fylgir viðurkenndum leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja. Yfirlýsing um stjórnarhætti er birt á vef Íslenska lífeyrissjóðsins. Íslenski lífeyrissjóðurinn fylgir leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja sem gefnar voru út 1. júní 2015 (5. útg.) af Viðskiptaráði Íslands, Nasdaq OMX Iceland hf. og Samtökum atvinnulífsins.

Frávik frá leiðbeiningum um stjórnarhætti

Íslenski lífeyrissjóðurinn uppfyllir ákvæði leiðbeininganna. Sjóðurinn vikur að hluta til frá leiðbeiningunum um stjórnarhætti fyrirtækja og á það við ákvæði sem eiga ekki við um lífeyrissjóði. Má þar helst nefna atriði sem varða hluthafafundi og hluthafa, starfskjarastefnu, starfskjaranefnd og tilnefningarnarfnd.

Aðrar reglur og viðmið sem einnig er farið eftir og eiga sérstaklega við um starfsemi lífeyrissjóða

Um starfsemi Íslenska lífeyrissjóðsins gilda lög nr. 129/1997, um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, reglugerðir, reglur og tilmæli FME og Seðlabankans og ýmis önnur lagaákvæði um lífeyrissjóði. Samkvæmt 29. gr. laga nr. 129/1997, um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, ber stjórn Íslenska lífeyrissjóðsins ábyrgð á að starfsemi sjóðsins sé í samræmi við lög, reglugerðir settar samkvæmt þeim og sampykktir sjóðsins. Stjórn lífeyrissjóðs skal einnig hafa með höndum almennt eftirlit með rekstri, bókhaldi og ráðstöfun eigna sjóðsins. Stjórnin setur sér starfsreglur. Stjórn sjóðsins ber ábyrgð á að stjórnarhættir og innra skipulag sjóðsins stuðli að skilvirkri og varfærinni stjórn hans. Stjórn sjóðsins skal árlega endurmeta stjórnarhætti sína með tilliti til viðurkenndra leiðbeininga um stjórnarhætti og bregðast við með viðeigandi hætti ef þörf er á.

Áhættustjórnun og innra eftirlit

Stjórn Íslenska lífeyrissjóðsins ber ábyrgð á því að fyrir hendi sé virk áhættustjórnun og innra eftirlitskerfi. Lögð er áhersla á aðgreina helstu áhættupætti sem steðja að rekstri sjóðsins og að innleiddar séu fyrirbyggjandi eftirlitsaðgerðir til að draga úr áhættu. Tilgangur innra eftirlits er að stuðla að því að sjóðurinn nái markmiðum sínum varðandi rekstur, ávöxtun, áhættuvilja og áreiðanlegar fjárhagsupplýsingar og hlíti lögum og reglum. Það er stefna sjóðsins að taka aðeins áhættu sem hann skilur, getur metið og mætt.

Árangursrík áhættustjórnun er lykilþáttur í rekstri sjóðsins. Í áhættustjórnun felst greining, mat og stýring á áhættupáttum í rekstri sjóðsins og að sjóðurinn hafi skilvirk skipulag til að mæta áhættu og/eða miðla upplýsingum um áhættu til grundvallar upplýstri ákvarðanatöku. Lögð er áhersla á að við rekstur sjóðsins sé viðhöfð fagleg áhættustjórnun

Áhættustjórnun og innra eftirlit er samfnið daglegri starfsemi sjóðsins. Stjórnendur sjóðsins bera ábyrgð á eftirliti og stjórnun á áhættum sem steðja að sjóðnum og eignum hans. Öflug eftirfylgni með ákvörðunum og vöktun áhættu er hluti innra eftirlits.

Íslenski lífeyrissjóðurinn fer eftir áhættustefnu og áhættustýringarstefnu. Í áhættustýringarstefnunni eru settar fram verklagsreglur um það hvernig mæla skuli helstu áhættupætti sem snerta rekstur sjóðsins; lífeyristryggingaráhættu, markaðsáhættu, eigna- og skuldbindingajöfnuð, rekstraráhættu, stjórnarhætti, mótaðilaáhættu, lausafjáráhættu, samþjöppunarhættu, aðra áhættupætti, álagspróf séréignardeildar og vikmarkaftirlit. Áhættustýringarstefnan gerir ráð fyrir að fylgst sé með breytingum á áhættu sjóðsins með reglubundnum hætti.

Áhættustýring sjóðsins er í höndum Áhættustýringar Landsbankans hf. og sérstaks áhættustjóra.

Persónuvernd

Í júní 2018 voru samþykkt ný lög um persónuvernd og vinnslu persónuupplýsinga, nr. 90/2018. Þau lög eru byggð á nýrri tilskipun ESB um persónuvernd, GDPR. Í samræmi við efni laganna hefur Íslenski lífeyrissjóðurinn skipað sjóðnum persónuverndarfulltrúa.

Samfélagsleg ábyrgð og siðferðisviðmið

Íslenski lífeyrissjóðurinn hefur það markmið að varðveita og ávaxta iðgjöld sjóðfélaga sinna með ábyrgum hætti. Við ákvörðun fjárfestinga er lagt til grundvallar að sjóðurinn er langtímafjárfestir og allir fjárfestingarkostir metnir sem sílik. Ábyrgur rekstur, góðir stjórnarhættir, sjálfbærni, samfélagsleg ábyrgð og eftirfylgni við lög og reglur er að mati Íslenska lífeyrissjóðsins grundvöllur árangurs og framfara. Við mat fjárfestingarkosta er litlu til framangreindra þáttu og þeir lagðir til grundvallar fjárfestingarákvárdana auk hefðbundinna arðsemisjónarmiða. Íslenski lífeyrissjóðurinn er stofnaðli að Iceland SÍF sem er íslenskur umræðuvettvangur fyrir ábyrgar og sjálfbærar fjárfestingar, sem stofnaður var 13. nóvember 2017. Tilgangur félagsins er að flá þekkingu fjárfesta á aðferðafræði sjálfbærra og ábyrgra fjárfestinga og auka umræður um ábyrgar og sjálfbærar fjárfestingar. Stefna Íslenska lífeyrissjóðsins um ábyrgar fjárfestingar, auk starfs- og síðareglna, märka siðferðileg viðmið sjóðsins í fjárfestingum. Stefnan og reglurnar eru aðgengilegar á heimasiðu sjóðsins.

Skýringar

Stjórn Íslenska lífeyrissjóðsins

Stjórn skal sjá um að skipulag sjóðsins og starfsemi séu jafnan í góðu horfi og í samræmi við lög og reglur sem gilda um sjóðinn. Hlutverk stjórnar er skilgreint í samþykktum og starfsreglum stjórnar. Auk þess hefur stjórn sjóðsins lögþundnu hlutverki að gegna. Starfs- og siðareglur Íslenska lífeyrissjóðsins eru aðgengilegar á heimasiðu sjóðsins. Þá hefur stjórn sett verklagsreglur um viðskipti stjórnarmanna og starfsmanna Íslenska lífeyrissjóðsins með fjármálagerninga. Reglurnar hafa verið staðfestar af Fjármálaeftirlitini. Stjórn sjóðsins hélt 12 formlega stjórnarfundi á árinu 2019.

Í stjórn Íslenska lífeyrissjóðsins eru fimm stjórnarmenn og tveir varamenn. Allir stjórnarmenn eru kosnir á ársfundi og skipaðir til tveggja ára í senn. Á árinu 2018 voru gerðar þær breytingar á samþykktum sjóðsins að frá og með aðalafundi á árinu 2019 verða allir stjórnarmenn kosnir af sjóðfélögum á aðalfundi sjóðsins til þriggja ára í stað tveggja áður. Á aðalfundi á árinu 2019 var þó gerð su undantekning að tveir aðalmenn voru kostnir til þriggja ára og einn til tveggja ára. Á aðalfundi 2019 var einn varamaður kosinn til þriggja ára.

Í stjórn sjóðsins eru:

Atli Atlason, formaður

Atli Atlason f. 1966, er deildarstjóri kjaradeilda hjá Landspítala. Hann lauk stúdentsprófi frá Verslunarskóla Íslands 1986 og Cand. oecon prófi í viðskiptafræði frá Háskóla Íslands 1992. Starfaði sem forstöðumaður fjármála- og rekstrarsviðs Fiskistofu 1992-1999, forstöðumaður starfmannahalds Búnaðarbanksans 1999-2003, framkvæmdastjóri starfsmannasviðs Landsbanka Íslands hf. 2003-2008, framkvæmdastjóri starfsmannasviðs Landsbanksans 2008-2010 og deildarstjóri kjaradeilda hjá Reykjavíkurborg 2012-2018. Hefur setið í stjórn Íslenska lífeyrissjóðsins frá október 2009, sem varaformaður stjórnar frá maí 2011 og formaður stjórnar frá febrúar 2013. Atli var kosinn til þriggja ára á aðalfundi 2019 og er hann því skipaður til ársins 2022.

Snorri Ómarsson, varaformaður

Snorri Ómarsson, f. 1971, er starfandi flugstjóri hjá Icelandair og hefur gengt störfum þjálfunarflugstjóra frá árinu 2017. Lauk stúdentsprófi frá Verslunarskóla Íslands árið 1991, BS prófi í viðskiptafræði frá Háskóla Íslands árið 1999 og meistaraprófi í fjármálum fyrirtækja frá Háskólanum í Reykjavík árið 2011. Starfsmaður Icelandair frá 1998-2007 og aftur frá 2009. Starfsmaður í greiningardeild Landsbanka Íslands hf. frá 2007-2009. Í sparisjósnefn Félags Íslenskra atvinnuflugmanna, FÍA, vorið 2013. Í Trúnaðarráði FÍA árið 2011-2012. Í Starfsráði FÍA/Icelandair frá 2012-2018. Í samninganefn FÍA frá árinu 2013-2014 og unnið að sérfræðistörfum fyrir nefndina frá árinu 2016. Varamaður í stjórn Eftirlaunasjóðs atvinnuflugmanna frá 1999-2005. Í Alþjóðanefn FÍA frá árinu 2017. Snorri hefur setið í stjórn Íslenska lífeyrissjóðsins frá júní 2011, og varaformaður stjórnar frá árinu 2013. Snorri var kosinn til þriggja ára á aðalfundi 2019 og er hann því skipaður til ársins 2020.

Erla Ósk Ásgeirs dóttir

Erla Ósk Ásgeirs dóttir, f. 1977, starfar sem forstöðumaður starfsmanna- og gæðasviðs Icelandair hótelá. Erla Ósk er stjórnarformaður Félagsstofnunar stúdenta og situr í Útflutnings- og markaðsráði. Þá hefur hún verið varamaður í stjórn Landssamtaka lífeyrissjóða frá árinu 2015 en hún er jafnframt varamaður í stjórn Íslandsstofu. Erla er með MPA gráðu frá Háskóla Íslands auk B.A prófs í stjórmálafræði frá sama skóla. Erla útskrifaðist með alþjóðlegt IATA/UFTA próf frá Ferðamálaskóla Íslands árið 1999. Erla Ósk hefur sótt námskeið um árangur og ábyrgð stjórnarmanna hjá Háskólanum í Reykjavík. Erla hefur setið í stjórn Íslenska lífeyrissjóðsins frá árinu 2012. Erla var kosinn til tveggja ára á aðalfundi 2018 og er hún því skipuð til ársins 2020.

Una Eyþórssdóttir

Una Eyþórssdóttir f. 1955, er mannauðsstjóri hjá Sinfóniuhljómsveit Íslands frá 2011. Hún er viðskiptafræðingur MBA frá Háskóla Íslands 2002 og MS í mannauðsstjórnun frá sama skóla 2011. Starfaði hjá Icelandair frá 1975 til 2008 lengst af sem starfsmannastjóri í framkvæmdastjórn, forstöðumaður starfsþróunar og deildarstjóri notendaviðs tölvudeilda. Una stofnaði og rak Ferðaskóla Flugleiða sem var viðurkendur alþjóðlegur ferðaskóli sem starfaði í 10 ár. Hún hefur starfað við ráðgjöf í mannauðsmálum og við kennslu. Una hefur sótt námskeið um ábyrgð og árangur stjórnarmanna hjá HR. Hún hefur setið í stjórn Íslenska lífeyrissjóðsins frá 2011. Una var kosin til tveggja ára á aðalfundi ársins 2019 og er hún því skipuð til ársins 2021.

Pórir Óskarsson

Pórir Óskarsson f. 1976, er tryggingastærðfræðingur hjá Vátryggingafélagi Íslands. Lauk B.Sc. prófi í stærðfræði frá Háskóla Íslands 2000 og stundaði nám í tryggingastærðfræði við Kaupmannahafnarháskóla 2003 til 2006 og lauk Cand. Act. prófi þaðan haustið 2006. Hann hlaut viðurkenningu FME sem tryggingastærðfræðingur 5. janúar 2009 og var sá fyrsti í 10 ár til að hljóta þá viðurkenningu. Starfaði sem tryggingastærðfræðingur hjá dönsku tryggingafélagi 2006-2009. Í stjórn Íslenska lífeyrissjóðsins frá október 2009 auk þess að sitja í endurskoðunarnefnd sjóðsins, formaður nefndarinnar frá 2011. Pórir var kosinn til þriggja ára á aðalfundi 2019 og er hann því skipaður til ársins 2022.

Varamenn í stjórn eru:

Guðríður Sigurðardóttir

Guðríður Sigurðardóttir, f 1970, er meðeigandi og ráðgjafi hjá Attentus mannaúður og ráðgjöf ehf. auk þessa að vera stundarkennari í MBA námi Háskóla Íslands. Guðríður lauk MA gráðu í forstu og breytingastjórnun frá EADA Business School og BA gráðu frá Háskóla Íslands í spænsku og fjölmíðlafræði, námi í starfsmannastjórnun frá Endurmenntun Háskóla Íslands og stjórnendamarkþjálfun (e. Executive Coaching) frá Opna Háskólanum í Reykjavík og Coach University. Guðríður var kosin til þriggja ára á aðalfundi 2019 og er hún því skipuð til ársins 2022.

Þorsteinn Fr. Sigurðsson

Þorsteinn Fr. Sigurðsson, f. 1952., er framkvæmdastjóri Sjálfsbjargar landssambands hreyfihamaðra. Lauk tvöfaldri BA gráðu í alþjóðaviðskiptum og tölvunarfræði frá Memphis University 1983, MIM/MBA í alþjóðamarkaðs- og fjármálum frá Thunderbird AZ 1984, fókk Löggildingu í verðbréfaviðskiptum 2005, lauk M.L. í lögfræði frá HR 2010. Framkvæmdastjóri Bandalags Íslenskra skáta 1992-2009, framkvæmdastjóri Stjórnlagaráðs 2010-2012, Framkvæmdastjóri Starfs – vinnumiðlun og ráðgjöf ehf 2012 – 2015, og framkvæmdastjóri Sjálfsbjargar Ish frá 2016. Varamaður í stjórn Íslenska lífeyrissjóðsins frá 2011 og í endurskoðunarnefnd sjóðsins frá 2011. Skipun Þorsteins rann út á árinu 2019.

Skýringar

Valur Ægisson

Valur Ægisson, f. 1984, er forstöðumaður viðskiptagreiningar Landsvirkjunar. Auk þess situr hann í stjórn Íslenskrar NýOrku ehf. Lauk stúdentsprófi frá Verzlunarskóla Íslands 2004, B.Sc. í iðnaðarverkfræði frá Háskóla Íslands 2007 og M.Sc. í rekstrarverkfræði frá Masdar Institute 2011. Próf í verðbréfaviðskiptum 2008. Námskeið um árangur og ábyrgð stjórnarmanna hjá Háskólanum í Reykjavík 2017. Starfaði áður í eignastýringu Landsbankans hf. og Íslandsbanka hf. Varamaður í stjórn Íslenska lífeyrissjóðsins frá 2014 og í endurskoðunarnefnd sjóðsins frá 2018. Valur var kosinn til tveggja ára á aðalfundi 2018 og er hann því skipaður til ársins 2020.

Sjálfsmat stjórnar

Stjórn sjóðsins framkvæmdi sjálfsmat á þekkingu og reynslu stjórnarmanna. Tilgangur matsins var að kortleggja þekkingu, kunnáttu og reynslu hvers stjórnarmanns með hliðsjón af helstu hliðum rekstrar lífeyrissjóðsins og meta þannig styrkleika og veikleika stjórnarinnar í heild. Niðurstöður sjálfsmatsins voru á þá leið að stjórn sjóðsins býr yfir góðri þekkingu á málfeðnum lífeyrissjóðsins og lífeyrismálum almennt. Stjórnarmenn eru virkir á stjórnarfundum og upplýsingagjöf og skipulag stjórnarfunda er í góðu horfi.

Mæting aðalmannna á stjórnarfundi ársins 2019

Á árinu 2019 voru haldnir 12 fundir. Mæting: Atli Atlason, formaður, 12 fundir, Snorri Ómarsson, varaformaður, 12 fundir, Erla Ósk Ásgeirs dóttir, 11 fundir, Una Eyþórssdóttir, 11 fundir og Þórir Óskarsson, 10 fundir.

Óhæði stjórnarmanna

Stjórnarmenn eru óhæðir Íslenska lífeyrissjóðnum og rekstraraðila sjóðsins, Landsbankanum hf.

Endurskoðunarnefnd

Stjórn Íslenska lífeyrissjóðsins skipar 3 nefndarmenn í endurskoðunarnefnd. Hlutverk endurskoðunarnefndar er m.a. að sinna eftirliti með endurskoðun ársreiknings sjóðsins og eftirliti með vinnuferlum við gerð reikningsskila. Þær breytingar urðu á skipun nefndarmanna á árinu 2019 að Una Eyþórssdóttir, aðalmaður í stjórn sjóðsins, tók sæti Þorsteins Fr. Sigurðssonar. Nefndarmenn í endurskoðunarnefnd Íslenska lífeyrissjóðsins á árinu 2019 voru Þórir Óskarsson, formaður, Þorsteinn Fr. Sigurðsson, Valur Ægisson, og Una Eyþórssdóttir sem tók sæti Þorsteins á miðju ári.

Stjórn lífeyrissjóðsins hefur sett nefndinni starfsreglur þar sem kemur m.a. fram markmið, heimildir, skipulag, fundarstörf, hlutverk og ábyrgð. Endurskoðunarnefnd hélt 4 fundi á árinu 2019. Starfsreglur endurskoðunarnefndar eru aðgengilegar á heimasíðu sjóðsins.

Framkvæmdastjóri

Framkvæmdastjóri annast daglegan rekstur sjóðsins og skal hann fara eftir þeirri stefnu og fyrirmælum sem sjóðstjórn hefur gefið. Ráðstafanir sem eru óvenjulegar eða mikils háttar getur framkvæmdastjóri aðeins gert samkvæmt heimild frá sjóðstjórn. Framkvæmdastjóra er óheimilt að taka þátt í atvinnurekstri nema að fengnu leyfi stjórnar. Framkvæmdastjóri Íslenska lífeyrissjóðsins er Ólafur Páll Gunnarsson.

Ólafur Páll Gunnarsson, f. 1968, er Cand. Jur. frá Háskóla Íslands 1996 og LLM frá University of London, Queen Mary 2006. Var lögfræðingur í fjármálaráðuneytinu frá 2000 til 2006, lögfræðingur í Landsbanka Íslands hf, síðar Landsbankanum hf. frá 2008 til 2013. Framkvæmdastjóri Íslenska lífeyrissjóðsins og Lífeyrissjóðs Tannlæknafélags Íslands frá 2013

Áhættustjóri

Ábyrgðaraðili áhættustýringar er Hólmfríður Kristjánasdóttir. Hólmfríður er Cand. Jur. frá Háskóla Íslands 1999 og hdl. frá árinu 2001 auk þess sem hún lauk MBA námi frá Háskólanum í Reykjavík í 2017. Hólmfríður hefur meðal annars starfað sem lögmaður hjá Juris slf. lögmannsstofu og var á árunum 2008-2014 forstöðumaður hjá Deloitte ehf. þar sem hún starfaði við stjórnun lögfræðisviðs sem og verkefnastjórnun og málflutning.

Persónuverndarfulltrúi

Hólmfríður Kristjánasdóttir er persónuverndarfulltrúi Íslenska lífeyrissjóðsins.

Endurskoðandi

Endurskoðandi sjóðsins árið 2019 var Rýni endurskoðun.

Innri endurskoðandi

Innri endurskoðandi sjóðsins er innri endurskoðun Landsbankans hf.

Tryggingastærðfræðingur

Tryggingastærðfræðingur sjóðsins er Bjarni Guðmundsson tryggingastærðfræðingur.

Stjórnarháttayfirlýsing þessi var samþykkt á stjórnarfundi Íslenska lífeyrissjóðsins 2020.

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2019

	2019	2018	Líf I 2019	Líf II 2019	Líf III 2019	Líf IV 2019	Samtrygging 2019
Iðgjöld							
Iðgjöld sjóðfélaga	4.239.667.637	3.696.096.846	2.161.390.005	815.081.796	471.832.865	223.828.507	567.534.464
Iðgjöld launagreiðenda	5.621.939.079	5.049.220.701	2.304.781.709	1.025.886.368	598.270.854	248.940.196	1.444.059.951
Réttindaflutningur og endurgreiðslur milli deilda	14.006.014	1.574.225	-1.577.679.824	-102.204.735	692.041.258	1.001.849.315	0
Réttindaflutningur og endurgreiðslur	800.774.980	172.464.329	221.588.875	51.043.467	415.415.524	112.727.114	0
	10.676.387.709	8.919.356.101	3.110.080.765	1.789.806.896	2.177.560.501	1.587.345.132	2.011.594.415
Sérstök aukaframlög	41.033.389	35.609.924		0	0	0	41.033.389
	10.717.421.098	8.954.966.025	3.110.080.765	1.789.806.896	2.177.560.501	1.587.345.132	2.052.627.804
Lífeyrir							
Heildarfjárhæð lífeyris	976.922.761	894.653.711	54.241.385	61.038.961	262.354.551	472.423.494	126.864.370
Sérstök inngreiðsla inn á lán sjóðfélaga	1.665.916.584	1.398.474.039	1.153.396.666	303.289.078	141.398.574	67.832.266	0
Framlag í VIRK starfsendurhæfingarsjóð	28.795.413	25.100.058	0	0	0	0	28.795.413
	2.671.634.758	2.318.227.808	1.207.638.051	364.328.039	403.753.125	540.255.760	155.659.783
Fjárfestingartekjur							
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	6.569.057.282	317.942.276	2.362.715.061	1.729.091.648	983.674.013	7.036	1.493.569.524
Hreinar tekjur af skuldabréfum	4.242.792.630	2.935.124.782	829.686.351	924.107.132	819.397.521	748.721.860	920.879.766
Vaxtatekjur af bundnum bankainnstæðum	0	462.309	0	0	0	0	0
Vaxtatekjur og gengismunur af handbæru fé	184.573.165	62.607.861	48.182.014	43.507.673	47.367.074	6.531.718	38.984.686
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum	7.761.414	6.906.073	280.806	68.610	72.755	18.139	7.321.104
Fjárfestingargjöld	-97.572.730	-81.943.278	-24.312.783	-22.327.196	-17.771.883	-12.082.371	-21.078.498
	10.906.611.763	3.241.100.023	3.216.551.449	2.674.447.868	1.832.739.480	743.196.383	2.439.676.582
Rekstrarkostnaður							
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	203.348.926	177.185.607	50.016.167	46.717.128	36.938.849	22.799.036	46.877.745
	203.348.926	177.185.607	50.016.167	46.717.128	36.938.849	22.799.036	46.877.745
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris	18.749.049.177	9.700.652.634	5.068.977.996	4.053.209.597	3.569.608.007	1.767.486.719	4.289.766.858
Hrein eign frá fyrra ári	80.401.156.038	70.700.503.404	19.916.372.916	18.901.093.635	14.889.142.800	9.399.225.754	17.295.320.933
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok	99.150.205.215	80.401.156.038	24.985.350.912	22.954.303.232	18.458.750.807	11.166.712.473	21.585.087.791

Efnahagsreikningur 31. desember 2019

Eignir	31.12.2019	31.12.2018	Líf I		Líf II		Líf III		Líf IV		Samtrygging 2019
			2019	2019	2019	2019	2019	2019	2019	2019	
Fjárfestingar											
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	40.180.646.584	25.907.384.617	13.811.073.467	10.557.414.103	6.667.508.346	0	9.144.650.668				
Skuldabréf	57.001.868.159	49.830.604.058	10.535.480.154	12.116.128.612	11.430.850.449	10.958.556.299	11.960.852.645				
	97.182.514.743	75.737.988.675	24.346.553.621	22.673.542.715	18.098.358.795	10.958.556.299	21.105.503.313				
Kröfur											
Kröfur á launagreiðendur	176.508.217	212.055.429	0	0	0	0	176.508.217				
Aðrar kröfur	2.528	58.872.844	-1.099.580	347.231	389.301	182.208	183.368				
	176.510.745	270.928.273	-1.099.580	347.231	389.301	182.208	176.691.585				
Handbært fé	1.864.200.714	4.453.867.316	927.431.574	203.585.893	340.830.643	194.799.358	197.553.246				
Eignir	99.223.226.202	80.462.784.264	25.272.885.615	22.877.475.839	18.439.578.739	11.153.537.865	21.479.748.144				
SKULDIR											
Viðskiptaskuldir											
Viðskiptareikningur milli brauta	0	0	255.840.124	-82.245.967	-44.650.366	-15.800.134	-113.143.657				
Aðrar skuldir	73.020.987	61.628.226	31.694.579	5.418.574	25.478.298	2.625.526	7.804.010				
Skuldir	73.020.987	61.628.226	287.534.703	-76.827.393	-19.172.068	-13.174.608	-105.339.647				
Hrein eign til greiðslu lífeyris alls	99.150.205.215	80.401.156.038	24.985.350.912	22.954.303.232	18.458.750.807	11.166.712.473	21.585.087.791				

Yfirlit um sjóðstreymi ársins 2019

	2019	2018	Líf I 2019	Líf II 2019	Líf III 2019	Líf IV 2019	Samtrygging 2019
Inngreiðslur							
Iðgjöld	10.752.482.946	8.906.273.442	3.109.851.229	1.790.205.707	2.177.477.720	1.587.326.794	2.087.621.496
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum	75.249.470	51.816.320	16.568.317	14.705.027	16.136.064	6.544.117	21.295.945
Aðrar inngreiðslur	68.669.416	45.195	21.290.700	15.237.136	31.264.496	98.482	778.602
	<u>10.896.401.832</u>	<u>8.958.134.957</u>	<u>3.147.710.246</u>	<u>1.820.147.870</u>	<u>2.224.878.280</u>	<u>1.593.969.393</u>	<u>2.109.696.043</u>
Útgreiðslur							
Lifeyrir	1.002.815.085	910.624.926	51.130.185	61.038.961	262.354.551	472.423.494	155.867.894
Rekstrarkostnaður	206.026.689	154.415.364	56.384.356	45.816.783	36.158.924	22.374.452	45.292.173
Viðskiptareikningur á milli brauta	0	0	44.617.817	-1.601.754	-18.740.951	-21.461.892	-2.813.220
Sérstök inngreiðsla inn á lán	1.665.916.584	1.398.474.039	1.153.396.666	303.289.078	141.398.574	67.832.266	0
Aðrar útgreiðslur	105.861.711	228.561.410	24.289.736	22.306.772	17.755.208	12.192.459	29.317.537
	<u>2.980.620.069</u>	<u>2.692.075.738</u>	<u>1.329.818.760</u>	<u>430.849.840</u>	<u>438.926.306</u>	<u>553.360.779</u>	<u>227.664.384</u>
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga	<u>7.915.781.763</u>	<u>6.266.059.219</u>	<u>1.817.891.486</u>	<u>1.389.298.030</u>	<u>1.785.951.974</u>	<u>1.040.608.614</u>	<u>1.882.031.659</u>
Fjárfestingahreyfingar							
Innborgaðar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	607.010.911	205.565.693	252.761.299	157.203.790	74.916.198	0	122.129.624
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum	-11.731.906.011	-11.973.866.173	-3.885.718.237	-2.773.034.925	-2.183.545.224	-150.680.462	-2.738.927.163
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum	3.356.287.411	14.330.714.890	1.494.964.794	670.530.889	447.651.597	150.687.498	592.452.633
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa	3.682.386.282	3.205.371.336	660.633.564	808.124.177	816.382.070	700.450.674	696.795.797
Keypt skuldabréf	-15.508.925.344	-20.303.391.964	-2.237.278.868	-1.800.764.661	-2.228.340.747	-6.873.748.292	-2.368.792.776
Seld skuldabréf	8.972.744.815	11.597.509.475	1.384.288.650	835.075.915	631.118.514	5.061.382.353	1.060.879.383
	<u>-10.622.401.936</u>	<u>-2.938.096.743</u>	<u>-2.330.348.798</u>	<u>-2.102.864.815</u>	<u>-2.441.817.592</u>	<u>-1.111.908.229</u>	<u>-2.635.462.502</u>
Hækkun (Lækkun) á handbæru fé	-2.706.620.173	3.327.962.476	-512.457.312	-713.566.785	-655.865.618	-71.299.615	-753.430.843
Gengismunur af handbæru fé	116.953.572	-10.394.833	31.853.203	28.850.832	31.269.997	0	24.979.540
Handbært fé í upphafi árs	4.453.867.316	1.136.299.674	1.408.035.683	888.301.846	965.426.264	266.098.973	926.004.549
Handbært fé í lok árs	<u>1.864.200.714</u>	<u>4.453.867.316</u>	<u>927.431.574</u>	<u>203.585.893</u>	<u>340.830.643</u>	<u>194.799.358</u>	<u>197.553.246</u>